

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci pro zhotovitelé firmy ve vybrané organizaci

Kristýna Kudláčková

Bakalářská práce
2017/2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Kudláčková**

Osobní číslo: **L15042**

Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**

Studijní obor: **Ovládání rizik**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci pro zhotovitelé firmy ve vybrané organizaci**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši zabývající se bezpečností a ochranou zdraví při práci.
2. Představte zkoumaný podnik a analyzujte současný stav BOZP.
3. Na základě výsledků analýzy situaci zhodnoťte a navrhnete případná doporučení pro z kvalitnějšího stavu v předmětné oblasti zájmu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] NEUGEBAUER, Tomáš. **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 2., aktualizované a rozšířené vydání.** Praha: Wolters Kluwer, 2016. 377 s. ISBN 978-80-7552-106-4.

[2] VEBER, Jaromír a PINCOVÁ, Eva. **Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.** 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.

[3] ŠENK, Zdeněk. **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2., aktualiz. vyd.** Olomouc: ANAG, 2012. 311 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Hoke, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **3. listopadu 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2018**

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

L.S.

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti 9. 5. 2018

.....
podpis studenta

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělení svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro zhotovitelské firmy ve vybrané společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s. Tato práce je rozdělená na dvě části. První je část teoretická, která obsahuje vymezení základních pojmů, příslušnou legislativu, historii a současné trendy v oblasti BOZP. Ve druhé, praktické části, je obsažena základní charakteristika firmy. Zde se zajímám o školení zaměstnanců zhotovitelných firem, jejich srovnáním se zaměstnanci kmenovými a v neposlední řadě zhodnocením rizik na pracovišti vycházejících z dotazníkového průzkumu mezi zaměstnanci a následným zhodnocením rizik a navržením opatření či zlepšení.

Klíčová slova: bezpečnost a ochrana zdraví při práci, nebezpečí, riziko, zhotovitelské firmy, zaměstnanci

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on health and safety at work for external companies in selected company ArcelorMittal Ostrava, a.s. This thesis is divided into two parts. The first is a theoretical part, which contains definitions of basic terms, relevant legislation, history and current trends in the field of health and safety. In the second, practical part, the basic characteristics of the company are included. Here I am interested in the training of employees of external companies, their comparison with tribal employees and, last but not least, the assessment of risks at the workplace based on the questionnaire survey among the employees and the subsequent evaluation of risks and the remedy proposals or improvements.

Keywords: health and safety at work, Langer, risk, external companies, employees

Ráda bych poděkovala své vedoucí bakalářské práce paní Ing. Evě Hoke, Ph.D., za cenné rady, které mi byly nápomocny při zpracovávání bakalářské práce, za odborné vedení a značnou podporu, kterou mi poskytovala.

Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Tomáši Pětvaldskému za poskytnutí důležitých materiálů a konzultací, které jsem mohla využít pro zpracování praktické části bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

“Teorie je jen nástroj. Když nástroj není pro práci k potřebě, musí se vymyslet jiný.”

Heinrich Schliemann

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	12
1.1 POJEM BOZP	12
1.2 VÝZNAM BOZP	12
1.3 FUNKCE BOZP	13
1.4 POŽÁRNÍ OCHRANA	13
1.5 BOZP A HISTORICKÝ VÝVOJ	14
1.6 BOZP A SOUČASNOST	14
2 PRÁVNÍ ÚPRAVA BOZP.....	16
2.1 EVROPSKÁ UNIE A BEZPEČNOST PRÁCE	16
2.2 ČESKÁ REPUBLIKA A BEZPEČNOST PRÁCE	16
2.3 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE.....	18
2.3.1 Školení a informování zaměstnance.....	19
2.3.2 Kouření, alkohol a omamné látky na pracovišti.....	19
2.3.3 Porušení povinností.....	20
2.4 PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE	20
2.4.1 Práva.....	20
2.4.2 Povinnosti.....	21
2.4.3 Spolupráce zaměstnavatele a zaměstnanců.....	21
2.4.4 Zdravotní způsobilost.....	22
3 OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ POMŮCKY A NÁPOJE.....	23
3.1 OSOBNÍ OCHRANNÉ ZDRAVOTNÍ POMŮCKY	23
3.1.1 Oděv	23
3.1.2 Obuv.....	24
3.1.3 Doplnující pomůcky.....	24
3.2 OCHRANNÉ NÁPOJE	25
4 PRACOVÍŠTĚ A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ.....	27
4.1 PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	27
4.2 PRACOVÍŠTĚ.....	28
5 PRACOVNÍ ÚRAZY	29
5.1 DRUHY PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	29
5.2 EVIDENCE PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	29
5.3 NEMOC Z POVOLÁNÍ.....	29
5.4 CÍLE PRÁCE A POUŽITÁ METODIKA	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI.....	33

6.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	33
6.2	HISTORIE SPOLEČNOSTI	34
7	ŠKOLENÍ ZAMĚŠTNANCŮ ZHOTOVITELSKÝCH FIREM A ANALÝZA RIZIK VE SPOLEČNOSTI ARCELORMITTAL OSTRAVA, A. S.	36
7.1	ŠKOLENÍ ZAMĚŠTNANCŮ ZHOTOVITELSKÝCH FIREM VE SPOLEČNOSTI	36
7.1.1	Doplňující školení pro zaměstnance zhotovitelských firem v rámci výkonu práce	39
7.2	ŠKOLENÍ KMENOVÝCH ZAMĚŠTNANCŮ	39
7.2.1	Doplňující školení pro kmenové zaměstnance v rámci výkonu práce	40
7.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	41
7.3.1	Výsledky dotazníkového šetření	41
7.4	RIZIKA NA PRACOVÍŠTI.....	60
7.4.1	Kategorizace prací.....	60
7.4.2	Struktura procesu risk managementu	62
7.4.3	Rizika na pracovišti společnosti	64
7.5	POSOUZENÍ KONKRÉTNÍCH RIZIK POMOCÍ MATICE POSUZOVÁNÍ RIZIK VE SPOLEČNOSTI ARCELORMITTAL OSTRAVA, A. S.	67
7.6	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU BOZP A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ	70
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM GRAFŮ	81
	SEZNAM PŘÍLOH.....	83

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá rozbořem tématiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro zhotovitel'ské firmy ve vybrané organizaci. Cílem BOZP je co nejvíce snížit možnosti ohrožení zdraví a životů každého jedince v organizacích během výkonu své pracovní činnosti. Každý zaměstnavatel má tedy stanovené podmínky, aby vhodně zabezpečil pracoviště tak, aby byla minimalizována veškerá rizika, která by se mohla objevit.

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou BOZP ve dvou částech. Prvně je třeba uvědomit si, co je to vlastně bezpečnost a ochrana zdraví při práci a co tato problematika obnáší. V první, teoretické části, bude rozebrána základní charakteristika pojmů, historie BOZP a v neposlední řadě nové trendy.

Ve druhé, praktické části, se práce bude zabývat školením v bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u zaměstnanců zhotovitel'ských firem a kmenových zaměstnanců, kde bude znázorněno, jakým způsobem jsou zaměstnanci školeni a jaké jsou u školení rozdíly. Pomocí dotazníkového šetření budou zodpovězeny základní otázky týkající se BOZP a zejména informovanosti. Otázky budou zaměřovány také na rizika, která zaměstnanci při výkonu práce sužují nebo by sužovat mohli. Dotazníky budou zvláště položeny zaměstnancům kmenovým a zaměstnancům zhotovitel'ských firem, aby byly patrné rozdíly.

Výsledná rizika z dotazníkového šetření budou analyzována v matici rizik, kde bude určen důsledek pracovního úrazu a pravděpodobnost výskytu. Každé riziko bude zhodnoceno počáteční mírou ohrožení, následně bude zvoleno vhodné opatření a v neposlední řadě se určí stav míry ohrožení po zavedení opatření, budeme tak vědět, jestli je možno riziko jen omezit nebo zcela odstranit.

Po řádném dotazníkovém šetření a analýze rizik pomocí matice rizika, budou zhodnoceny další nedostatky u zaměstnanců zhotovitel'ských firem či firem samotných a budou navržena vhodná opatření nebo návrhy na zlepšení nedostatků do budoucna, aby spolupráce mezi zhotoviteli a subdodavateli byla s objednatel'skou firmou ArcelorMittal Ostrava, a. s. stále na lepší úrovni.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je takový obor zabývající se technickými a technologickými, organizačními, výchovnými a takovými opatřeními, které mají za cíl vytvořit vhodné pracovní prostředí, pracoviště a pracovní činnost, při kterých nebude docházet k pracovním úrazům či smrti. Bezpečnost práce nebo bezpečnost při práci je stavem pracovních podmínek, které zabraňují, aby nebezpečné činitele nepůsobily na zaměstnance nebo na další FOS. [1], [2]

1.1 Pojem BOZP

Dle Tomáše Neugebauera je BOZP definována jako mezivědní obor, který má za cíl vytváření systémů pravidel, jež chrání zaměstnance a další fyzické osoby, jako například studenty na odborné praxi nebo osoby samostatně výdělečně činné, protože i na ně se její požadavky vztahují. [3]

1.2 Význam BOZP

V pracovním procesu je náročným úkolem hledat vedoucího pracovníka, který by měl veřejné pochyby o nutnosti zabezpečení, v jím řízené organizaci, předpokladů a podmínek k minimalizování případných pracovních úrazů nebo nemocem z povolání. V opačném případě by se dostal do rozporu s článkem 28, Listiny základních práv a svobod, jenž potvrzuje právo na uspokojivé pracovní podmínky. [4]

Vedoucí pracovník v podnikatelských organizacích je vázán povinností hospodaření se svěřenými prostředky a ne všechny finance si může dovolit investovat do oblasti bezpečnosti práce. Nové fenomény objevující se v posledních letech:

- nárůst malých a středních podniků, které nemají svého specialistu na BOZP a mají minimální zkušenosti s jejím zabezpečováním = větší nehodovost;
- praktiky outsourcingu nejen v úklidu, ale i v opravách či správě nemovitostí, využívání služeb subdodavatelů -> nárůst nároků na koordinaci externích firem, včetně požadavků BOZP;
- stárnutí pracovní síly s prodlužujícím odchodem do důchodu má za následek rizikovější kategorii v oblasti BOZP. [4]

V posledních letech, vzhledem k statistikám, se snižuje úrazovost, ale ke spokojenosti mají firmy ještě značně daleko. [4]

Můžeme tedy říci, že významem BOZP je zřízení vlastních odborníků v oblasti BOZP, kteří by v podnicích tuto oblast zaštiťovali a školení zaměstnanců v této problematice. Dále by na jejich bedrech mělo být zajištění vhodného pracovního prostředí a práce, které by eliminovali úrazovost jednotlivých pracovníků na různých pracovních pozicích v organizaci.

1.3 Funkce BOZP

BOZP plní v praxi tyto dvě základní funkce:

1. Preventivní;
2. Produkční.

Preventivní funkce se snaží zamezit vzniku pracovních úrazů a ochránit zdraví a životy zaměstnanců. Zde je povinnost zaměstnavatelů zajistit takové pracovní podmínky a prostředí, kde bude vyloučena možnost vzniku pracovního úrazu. V této oblasti je takové povinnost zaměstnanců podílet se na zvyšování své odborné kvalifikace, které budou přínosem pro zajištění bezpečné práce. [5]

Produkční funkce klade důraz na péči o nepřerušovaný a kvalitní výrobní i pracovní cyklus. Vzhledem k nárůstu rozvoji techniky jsou na zaměstnance kladeny mnohem větší nároky, než k tomu bylo dříve. Produktivitu práce ovlivňuje řada prvků, jako stres, vyčerpání, práce s počítači nebo využití moderních strojů. [5]

1.4 Požární ochrana

Požární ochrana je další velice důležitou součástí složky oblasti BOZP. Zaměřuje se na evakuaci osob, probíhající za pomoci sestaveného požárního evakuačního plánu. Dále zajišťuje bezpečný provoz technických a technologických zařízení a školení PO. [6]

Současná právní úprava člení provozované činnosti podle požárního nebezpečí do těchto tří kategorií:

- kategorie bez zvýšeného požárního nebezpečí;
- kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím;
- kategorie s vysokým požárním nebezpečím. [7]

Zákon České národní rady o požární ochraně č. 133/1985 Sb., § 4 obsahuje přesné podmínky určující charakter každé kategorie. O tom, do jaké ze zmíněných kategorií bude organizace spadat, určuje požární technik nebo osoba odborně způsobilá. [6]

1.5 BOZP a historický vývoj

Samotný vývoj BOZP můžeme spojit již se samotným vznikem a vývojem lidstva. Již v období starověku a otrokářské společnosti byli lidé při výkonu práce vystavováni rizikům, která mohla ohrozit jejich zdraví a životy. Sami za sebe se museli snažit respektovat nějaká vlastní pravidla, aby předešli rizikům. V této době nebyla BOZP pro společnost zvláště důležitá. [8]

Teprve v době průmyslové revoluce začala BOZP nabývat větší význam, tzn. období od 18. a 19. století. V této době začala být manuální práce nahrazena za nové stroje a zařízení => nárůst vzniku pracovních úrazů z důvodu nulové odborné kvalifikace s užíváním strojů. Díky této revoluci tedy vznikl první posun pro vydání zákonů a předpisů, které měly za úkol zajistit BOZP. [8]

Jakési první právní předpisy obsahovaly ustanovení o BOZP a týkaly se úpravy pracovní doby a zaměstnávání žen a dětí. Do prvních let našeho století byly všechny státy spokojeny díky stanovení všeobecných zásad majitelům továren a živnostím, kterým ponechaly v uskutečňování bezpečnosti práce a ochrany zdraví volnou ruku. [8]

Postupem času začaly vznikat nezávislé orgány vykonávající dozor nad bezpečností práce. Například dle říšského zákoníku byla vytvořena instituce živnostenské inspekce s platností do roku 1951. Od roku 1944 do roku 1966 nastal obrat, kdy byla přeorganizována soustava, která zajišťovala dozor nad BOZP. Výstupem byl další odborný orgán, který zajišťoval státní odborný dozor nad BOZP. [8]

1.6 BOZP a současnost

Oproti prvopočátkům má bezpečnost práce nový přístup, který krom BOZP řeší také pracovní prostředí, podmínky práce, vztahy na pracovišti, sociální ochranu zaměstnance, stresové události a další faktory ovlivňující pohodovou a plynulou práci - řeší se vytváření uspokojivých pracovních podmínek. [9]

Právo zaměstnance na bezpečné pracovní prostředí a ochranu zdraví a na uspokojivé pracovní podmínky je zakotveno v zákoníku práce. Novela tohoto zákoníku zavedla nový

pojem “Ochrana člověka při práci“ - je to nová a širší oblast, která zahrnuje bezpečnost ochranu zdraví, pohodu na pracovišti, dotýkající se všech aspektů související s prací. [9]

Existují tyto zásady, z kterých vychází nový přístup k řešení otázek ohledně BOZP:

- bavíme-li se o BOZP, poté neřešíme jen otázku protiúrazové prevence, ale musíme dbát na vytváření a dodržování příznivých pracovních podmínek, jako jsou i pohoda na pracovišti či sociální aspekty práce;
- pokud chceme zajistit BOZP nemůžeme plnit jen požadavky týkající se bezpečnostních předpisů, ale musíme dále vyhledat další rizika, která by bezpečnost a zdraví ohrozila a poté provedeme příslušná opatření;
- aby zaměstnavatel dosáhl zlepšení, měl by zaměstnancům umožnit aktivní účast na řízení BOZP;
- pokud předčasně analyzujeme nedostatky a nežádoucí události, které by později mohly zapříčinit škody, tak tím efektivně zabráníme možným nehodám;
- pokud budeme nadále zlepšovat BOZP, tak nedosáhneme jen bezpečnějších pracovišť, ale získáme také pozitivní účinek na provozní a výrobní faktory vedoucí k vyšší produktivitě, efektivnosti a kvalitě práce;
- rovnocennou a neoddělitelnou součástí pro plnění pracovních a výrobních úkolů jsou bezpečnost a ochrana zdraví a péče o pracovní podmínky. [9]

2 PRÁVNÍ ÚPRAVA BOZP

Základní práva jsou zakotvena v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR. Vzhledem k připojení České republiky k Evropské unii, nesmí být úprava BOZP a dalších legislativních nástrojů v rozporu s Listinou základních práv a svobod, ale také se směrnicí EU - 89/391EHS.

2.1 Evropská unie a bezpečnost práce

České firmy po vstupu do Evropské unie musí začít důsledněji dbát na BOZP, kde úprava podmínek musí být v souladu s platnými právními a ostatními předpisy ČR, včetně směrnic EU. [10]

Hlavní změnou je předvýrobní fáze, výroba nových strojů, jejich kvalita, oblast nových technologických strojů a postupů musí respektovat základy ergonomie a musí se přizpůsobovat možnostem a schopnostem zaměstnanců. [10]

“Výchozí je rámcová směrnice EU z roku 1989 (89/391EHS) o zavádění opatření směřující ke zvyšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.” [10, str. 6]

Tato směrnice charakterizuje systém ochrany zdraví a bezpečnost práce v zemích EU. Dále požaduje, aby zaměstnavatelé analyzovali a vyhodnotili, co ohrožuje pracovníky při práci; zajišťuje informovanost o BOZP svým pracovníkům a daného školení v pracovní době. [10]

V každé členské zemi Evropské unie jsou zřízeny instituce, u nás OIP, zajišťující prosazování legislativy v praxi, a že právo bude v této oblasti respektováno. [10]

2.2 Česká republika a bezpečnost práce

V legislativním systému České republiky je BOZP významnou složkou, která v posledních několika let prošla řadou změn, aby byla v souladu se směrnicí EU. Zásadní prameny práva z této oblasti mají původ v několika ministerstvech. Ministerstvo práce a sociálních věcí zajišťuje oblast bezpečnosti práce, zato oblast hygieny práce a ochrany zdraví při práci zajišťuje Ministerstvo zdravotnictví. Dále zde vystupuje Ministerstvo vnitra, životního prostředí nebo průmyslu a obchodu. [4]

Hlavní legislativní nástroje v oblasti BOZP v České republice jsou:

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, který v části páté, § 101 - § 108 upravuje všechna důležitá práva a povinnosti, týkající se BOZP. Jedná se zejména o předcházení ohrožení života a zdraví při práci, povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance, OOPP a ochranné nápoje, atd.;
- zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování;
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách;
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí;
- nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků;
- nařízení vlády č. 168/2014 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění nařízení vlády č. 114/2011 Sb.;
- nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání hlášení o úrazu;
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí;
- nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky;
- vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazení prací do kategorie, limitní hodnoty biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického

materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli;

- nařízení vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při na pracovišti s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky. [11], [12], [13]

Zde se bavíme o zákonem daných předpisech, které jsou pro zaměstnavatele a zaměstnance povinností dodržovat a jsou nezbytnou součástí pro ochranu života a zdraví ve společnosti.

BOZP je ukotveno v dalších několika stech právních a ostatních předpisech. Proto nelze zapomenout ani na další požadavky, jako České technické normy (ČSN).

Příkladem můžeme uvést nejzákladnější z norem:

- ČSN OHSAS 18001:2008 Systémy managementu BOZP – mezinárodní standart pro posuzování BOZP a známý způsob jak řídit BOZP a systém managementu, který norma OHSAS vnáší a zlepšuje. Její certifikaci lze obecně použít pro jakýkoliv podnikatelský subjekt, jakékoliv velikosti a druhu. Norma zavádí princip dobrovolnosti s vidinou některých ekonomických výhod pro držitele certifikátu;
- ČSN OHSAS 18002:2009 Systémy managementu BOZP - směrnice pro implementaci OHSAS 18001;
- ČSN 33 1500:1990 Revize elektrických zařízení. [1], [11], [13]

Tyto technické normy, ačkoliv jsou platné, tak nejsou závazné, ale dobrovolné.

2.3 povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatelovou povinností je zajistit BOZP a zabránit rizikům, která by mohla ohrozit zaměstnancův život či zdraví při výkonu své pracovní činnosti. Dále je povinen soustavně kontrolovat a vyžadovat dodržování stanovených předpisů. [14]

Zaměstnavatel alespoň jednou v roce organizuje bezpečnostní prověrky na všech pracovištích a zařízeních a po zjištění skutečností odstraňuje nedostatky. [14]

Podle zákona č. 258/2000 Sb. zajišťuje zaměstnavatel zaměstnanci všechny potřebné informace a pokyny ohledně BOZP, seznámí je s riziky a dělá opatření proti jejich vzniku.

Zaměstnavatel přijímá opatření pro případ mimořádných událostí (havárie, požár, výbuch, povodně,...) a zajišťuje evakuaci zaměstnanců a dává pokyn k zastavení práce. [14]

2.3.1 Školení a informování zaměstnance

Povinnosti v oblasti BOZP vyplývají ze tří základních zdrojů - z právních a dalších předpisů vedoucích k zajištění BOZP, z vyhledání a hodnocení rizik při práci a z kategorizace prací. Zákoník tedy požaduje, aby byli zaměstnanci seznámeni s těmito požadavky. Na začátku se zaměstnanci seznamují s výkonem pracovní činnosti, prostory, kde je práce vykonávána, a opatřeními přijatými ke snížení vlivu rizik. [11]

Jsou to povinnosti týkající se pouze zaměstnavatele a nevztahuje se na OSVČ. Školení by mělo být prováděno z požadavků vyplývajících z právních a ostatních předpisů, které jsou rozpracovány na konkrétní pracoviště. [3]

Školení musí být provedeno v pracovní době a účast či přezkoušení zaměstnanců jsou povinná ze zákona. Je ale možnost školení provést prostřednictvím e-learningu. Bez úspěšného absolvování a přezkoušení školení BOZP nesmí zaměstnavatel přidělit zaměstnanci práci, protože nesplňuje stanovené kvalifikační požadavky. [3]

2.3.2 Kouření, alkohol a omamné látky na pracovišti

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami, způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi zakazuje, aby na pracovišti zaměstnavatele v pracovní době byly zaměstnancem užívány alkoholické nápoje a jiné omamné látky. Pokud má zaměstnavatel podezření, že je zaměstnanec opilý nebo pod vlivem omamné látky, nesmí ho připustit k práci, neboť by porušil základní povinnosti BOZP. [4], [10]

Vedoucí pracovník provede zjištění, zda zaměstnanec je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky prostřednictvím orientační dechové zkoušky či jiným testem a zdravotnické zařízení dá objektivní názor. [4]

Pokud se potvrdí, že zaměstnanec užil alkohol nebo jiné omamné látky, klasifikujeme tuto situaci jako porušení kázně a zaměstnanci lze uložit trest v podobě upozornění, odebrání osobního ohodnocení či okamžitá výpověď. [4], [10]

Avšak existují pracoviště tzv. pod širým nebem, z čehož vyplývá žádný problém, aby zaměstnanec nemohl na takovém pracovišti kouřit. I když to žádný právní předpis neukládá, tak je možno, aby zaměstnavatel poskytl zaměstnancům místa vyhrazená a pro kuřáky. [4], [15]

2.3.3 Porušení povinností

Pokud zaměstnanec poruší své povinnosti svým zaviněním v rámci pracovněprávních vztahů z nedbalosti nebo úmyslně, jsou zde tři okruhy právních důsledků:

- porušení pracovní kázně;
- zproštění zaměstnavatele odpovědnosti za škodu, která vznikla zaměstnanci v důsledku pracovního úrazu;
- vznik odpovědnosti zaměstnance za škodu vzniklou zaměstnavateli. [15], [16]

Mohou nastat také zvláštní právní důsledky, když se zaměstnanec nepodrobí předem psaným školením a ověření znalostí, respektive jestliže zaměstnanec při takovém ověřování neuspěje. [16]

2.4 Práva a povinnosti zaměstnance

Práva a povinnosti zaměstnanců jsou uvedena Zákonu č. 262/2006 Sb., Zákoník práce v § 106, který uvádí, že každý zaměstnanec má nárok na zabezpečení v rámci BOZP a musí být poučen o rizicích spojených s výkonem práce a s postupy, jak se daným rizikům vyvarovat nebo je eliminovat. Nejedná se ale jen o svou bezpečnost, jelikož zaměstnanec musí také chránit bezpečnost ostatních osob v rámci výkonu práce. [15], [17]

2.4.1 Práva

V zákoníku práce máme práva zaměstnanců upravena v § 106, a to v odst. (1), (2) a (3), ze kterých můžeme vyčíst tato základní:

- zaměstnanec má právo na zajištění BOZP při práci;
- zaměstnanec má právo na informace o rizicích spojených s výkonem jeho práce a na informace a daných opatřeních před jejich působením - informace musejí být srozumitelné a pochopitelné;
- objevuje se zde i právo na odmítnutí jistého výkonu práce, o něž má za to, že by mohl bezprostředně a závažným způsobem ohrozit jeho a zdraví, popřípadě životy nebo zdraví jiných FOS - není možné toto rozhodnutí posuzovat jako nesplnění povinnosti;

- dále máme právo, které je i povinností, a to podílet se na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí, zejména zaměstnavatelem přijatých opatření a svou účastí při řešení otázek týkajících se BOZP. [15], [17]

2.4.2 Povinnosti

Tak jako existují práva zaměstnanců, tak existují i jejich povinnosti, které jsou také obsaženy v Zákonu č. 262/2006 Sb., Zákoník práce v § 106 v odst. (4).

Jako příklad základních povinností můžeme uvést:

- povinnost účastnit se školení, která zajistil zaměstnavatel ohledně BOZP, kde si zaměstnanec po jeho skončení ověří své znalosti;
- povinnost podrobení se lékařským prohlídkám závodním lékařem (nechat se vyšetřit či očkovat podle zvláštních právních předpisů);
- povinnost dodržovat a neporušovat stanovené postupy práce, prostředky, osobní ochranné pomůcky, atd.;
- zaměstnanec v žádném případě nesmí požívat alkoholické nápoje a užívat jiné návykové látky na svém pracovišti v pracovní době, ani na pracovišti zaměstnavatele a nekouřit na pracovišti v prostorách k tomu neurčených nebo nebezpečných;
- povinnost oznámit nadřízenému zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit závažným způsobem zdraví nebo dokonce způsobit smrt. [15], [17]

2.4.3 Spolupráce zaměstnavatele a zaměstnanců

V příručce Společně bezpečně v prevenci pracovních rizik - Jak zapojit zaměstnance do bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se můžeme dočíst, jak může zaměstnanec spolupracovat se zaměstnavatelem. [9]

Zaměstnanec se může vyjádřit k:

- realizaci a na práci programu politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- pracovnímu prostředí na pracovišti - návrh výběru pracovních prostředků, technologií a organizace práce;
- návrhu výběru zaměstnanců, kteří budou vhodní plnit úkoly na úseku BOZP;
- posuzování rizik, poté stanoví a vykonává ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků a prostředků kolektivní ochrany;

- záležitostem týkajících se pracovních úrazů, nemocím z povolání a ostatním poškozením zdraví, která plynou z práce, a které se vyskytly u zaměstnavatele včetně výsledků sledování a k následným návrhům opatření;
- tomu, jakým způsobem a v jakém rozsahu budou informováni zaměstnanci, zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů, kteří jsou pověřeni plněním bezpečnostně-technické služby;
- školením, která podstupují zástupci zaměstnanců, a k seznamování a informování dalších zaměstnanců. [9]

Tento seznam vypsanych povinností zaměstnavatele je jen pouhou částí ustanovení, zakotvuje další jako například Zákoník práce, Zákon o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů či další předpisy, které se týkají BOZP.

2.4.4 Zdravotní způsobilost

“Zdravotní způsobilost k práci je vhodná či dostatečná zdravotní dispozice individuálně určené fyzické osoby k výkonu individuálně stanovené práce v konkrétním pracovním prostředí a za specificky určených podmínek, a to v čase jejího posouzení.“ [1, str. 389]

Způsobilost k práci se posuzuje podle:

- znalostí o pracovních podmínkách a pracovním prostředí;
- znalosti kladených požadavků práce na zaměstnance;
- zdravotního stavu zaměstnance. [1]

Zařízení zdravotní preventivní péče vykonávají lékařské prohlídky. Posuzují zdravotní stav a následnou způsobilost k práci, což je hlavním úkolem lékařské posudkové činnosti závodních ošetřujících lékařů. Aby mohl lékař provést prohlídku, musí mu zaměstnavatel poskytnout všechny informace, týkající se povahy vykonávané práce a o pracovních podmínkách a zejména o výskytu škodlivin v pracovním procesu - poté lékař vyhotoví závěr, který je obsažen v lékařském posudku. [1]

3 OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ POMŮCKY A NÁPOJE

3.1 Osobní ochranné zdravotní pomůcky

Jsou to takové ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky při výkonu jejich práce, nesmí ohrožovat zdraví a dále nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky, které stanovil prováděcí právní předpis. Používat lze jen takové ochranné prostředky splňující podmínky nařízení vlády č. 172/1997 Sb. [1]

Co není ochranným pracovním prostředkem:

- oděvy a obuv, která není určena k ochraně zdraví před riziky a nepodléhá mimořádnému opotřebení či znečištění;
- vybavení a výstroj záchranných sborů a služeb, které vykonávají činnost dle zvláštních právních předpisů (např. báňská záchranná služba);
- ochranné prostředky, které jsou speciálně užívané v armádě nebo v pořádkových bezpečnostních silách;
- výstroj a vybavení užívané při provozech na pozemních komunikacích;
- sportovní prostředky - výstroje a vybavení;
- prostředky určené pro sebeobranu;
- prostředky zajišťující a signalizující rizika a škodliviny na pracovišti. [1]

3.1.1 Oděv

Existují oděvy, které nás chrání před nepříznivými vlivy:

- Ochranné oděvy
 - ochranné pracovní oděvy (dvojdílné, jednodílné);
 - oděvy, které chrání před ručními nářadími a strojními zařízeními (proti bodnutí, poškrábání, roztavení kovu atd.);
 - oděvy, které jsou odolné proti ohni a žáru. [18], [19]
- Ochrana trupu a břicha
 - různé ochranné vesty či kabáty a zástěry, které zajišťují ochranu před strojními zařízeními a ručními nářadími;
 - ochranné vesty, kabáty či zástěry, které osobu chrání před chemickými a biologickými látkami;
 - vesty vyhřívané. [18], [19]

- Ochrana rukou a paží
 - rukavice, které chrání před mechanickým poškozením (vibrace, bodnutí, atd.), chemickými látkami a biologickými činiteli, elektřinou, žářem a nízkými teplotami, ionizujícím zářením - proto tedy existuje mnoho druhů rukavic, které si zaměstnanci vybírají podle druhu vykonávané práce;
 - rukavice palcové;
 - ochranné rukávy. [18], [19]

3.1.2 Obuv

- Ochrana nohou
 - polobotky;
 - boty kotníčkové;
 - boty polovysoké;
 - ochranné boty vysoké;
 - boty s ochrannou špičkou (např. ocelovou či plastovou);
 - boty a přezůvky, které mají podešvy odolné proti žáru;
 - boty oteplené (např. s kožíškem či umělou kožešinou);
 - boty odolné proti vibracím či antistatické boty;
 - dřeváky;
 - chrániče na kolena, snímatelné chrániče nártu;
 - kamaše. [1], [18]

3.1.3 Doplnující pomůcky

Při rozdělení podle ochrany částí lidského těla můžeme rozlišit tyto ochranné pracovní prostředky:

- Ochrana hlavy
 - přilby (průmysl - doly, staveniště, lesnictví, atd.);
 - čepice, barety, nepromokavé klobouky;
 - sít'ky na vlasy. [18]
- Ochrana sluchu
 - chrániče sluchu -> zátkové, mušlové (i ty, které můžeme připojit k protihlukovým přilbám);
 - protihlukové přilby. [18]

- Ochrana očí a obličeje
 - ochranné brýle -> rentgenové, laserové, ultrafialové, infračervené;
 - obličejové štítky;
 - svářečské masky. [18]
- Ochrana dýchacích orgánů
 - filtry -> proti částicím, protiplynové, proti radioaktivnímu prachu;
 - roušky;
 - přístroje izolační s přívodem vzduchu;
 - prostředky sloužící pro ochranu dýchadel se snímatelnou svářečskou maskou. [18], [19]

Obr. 1. Osobní ochranné pracovní pomůcky [19]

3.2 Ochranné nápoje

Pokud se zaměstnanec na pracovišti setkává s nepříznivými mikroklimatickými podmínkami, má zaměstnavatel jako povinnost poskytovat ochranné nápoje dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb. Takový nápoj musí být zdravotně nezávadný, nesmí obsahovat více než 6,5% cukru a alkohol, ale mohou obsahovat látky zvyšující odolnost. Pokud však nebude ochranný nápoj poskytnut, může být zaměstnavateli uložena pokuta až do výše 2 000 000 Kč. [11], [14]

Ochranné nápoje chrání před:

- zátěží chladem - poskytuje se teplý nápoj v minimálním množství 0,5 litrů za osmi-hodinovou směnu;
- zátěží teplem - poskytuje se v množství, které odpovídá nejméně 70% ztracených tekutin a minerálních látek z organismu potem a dýcháním za osmihodinovou směnu - pokud dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb. není nařízeno jinak. [11], [14]

Ochranný nápoj se neposkytuje v případě, že ztráta tekutin z organismu potem a dýcháním nepřesahuje hygienický limit 1,25 litru za osmihodinovou směnu. [11], [14]

4 PRACOVIŠTĚ A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Dle zákona č. 309/2006 Sb., §2 odst. 1 je zaměstnavatel povinen zajistit prostorově a konstrukčně vhodné a vybavené pracoviště tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům na pracoviště.

Je důležité, aby prostory určené pro práci, chodby, schodiště či jiné komunikace odpovídaly stanoveným rozměrům a měly určitý povrch. Dále je vhodné osvětlit pracoviště pokud možno denním světlem a měly by být splněny klimatické podmínky (objem vzduchu, větrání, teplota,...). [12]

Další nutností je zajištění prostorů osobní hygieny, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování zaměstnanců - musí splňovat stanovené rozměry a být vhodně vybaveny. [12]

Důležitost musíme klást také únikovým cestám, východům, dopravním komunikacím a k nim přístupovým cestám, aby byly stále volné. [12]

Nejdůležitější součástí vybavení u pracoviště prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybavení pro přivolání poskytovatele zdravotnické záchranné služby. [12]

4.1 Pracovní prostředí

Prostředí, které lze charakterizovat jako soubor materiálních podmínek (fyzických, chemických a prostorových), za nichž je práce vykonávána. [1]

“Stav pracovního prostředí je určován zejména stavebním, objemovým a dispozičním řešením objektů a pracovišť, bezpečnostní úrovní technologií a pracovních postupů, strojů a zařízení, akustickými, světelnými a mikroklimatickými podmínkami a rovněž organizací práce.“ [1, str. 256]

Povinnost vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky ukládá zaměstnavateli zákoník práce vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházejícím rizikům. K tomu všemu je zaměstnavatel povinen stále vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a podmínek, zajišťovat příčiny a zdroje a přijímat vhodná opatření v rámci prevence rizik. [1]

4.2 Pracoviště

Pracoviště není přesně definovaný pojem, ale můžeme za něj považovat všechny prostory určené k vykonávání pracovních činností a místa, které jsou zaměstnanci potřebné pro plnění pracovních úkolů a činností. [1], [12]

Zákon ukládá zaměstnavateli zajistit, aby bylo pracoviště prostorově a konstrukčně uspořádáno a vybaveno tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance odpovídaly, z hlediska bezpečnosti a ochrany při práci, hygienickým a bezpečnostním požadavkům tak, aby:

- prostory určené pro práci, chodby a schody a další komunikace měly dané rozměry a byly vybaveny pro zde vykonávané činnosti;
- pracoviště osvětlena nejlépe denním světlem, splňovala mikroklimatické podmínky (vzduch, větrání, vlhkost, teplota,...);
- prostory, které jsou určeny pro hygienu, převlékání, odpočinek a stravování měly stanovené rozměry;
- byly stále volné únikové cesty, východy a dopravní komunikace či přístupové cesty;
- byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění. [1], [12]

Bližší požadavky na pracoviště upravují tyto předpisy:

- a) vyhláška č. 268/2009 Sb.;
- b) vyhláška č. 48/1982 Sb.;
- c) nařízení vlády č. 101/2005 Sb.;
- d) nařízení vlády č. 362/2005 Sb.;
- e) nařízení vlády č. 591/2006 Sb.;
- f) nařízení vlády č. 361/2007 Sb. [1]

5 PRACOVNÍ ÚRAZY

Jak jistě víme nebo alespoň tušíme, tak se v České republice stane až stovka pracovních úrazů denně. Z toho bývá mnoho úrazů středně těžkých až vážných s trvalými následky a každý druhý den při práci někdo dokonce i zemře. Právě většina takových úrazů je důsledkem špatné organizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ze strany zaměstnavatele a nedodržení ze strany zaměstnance. [9]

5.1 Druhy pracovních úrazů

Je mnoho třídících systémů, jak můžeme třídit pracovní úrazy, např.:

- drobné pracovní úrazy - ty, které si nevyžádaly pracovní neschopnost vůbec nebo jen do dvou pracovních dnů, musí být evidovány v knize pracovních úrazů;
- hlášené pracovní úrazy - úrazy vyžadující pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny;
- závažné pracovní úrazy - hlášené pracovní úrazy, jejichž následky jsou zdravotní postižení nebo nemoci z povolání;
- smrtelné pracovní úrazy - úrazy vedoucí k okamžité nebo následné smrti. [4]

5.2 Evidence pracovních úrazů

Podle pracovněprávních předpisů je evidence vedena tak, aby obsahovala dostatek údajů o pracovním úrazu a mohla být použita jako podklad pro stanovení opatření a pro pozdější sepsání záznamu o úrazu, pokud se později projeví následky. Evidence se provádí i u takových úrazů, i přes to, že nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla, ale nepřesáhla 3 kalendářní dny. [15]

5.3 Nemoc z povolání

Je to taková nemoc, která vznikla při působení chemických, fyzikálních či biologických nebo jiných škodlivých vlivů za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Mezi nemocí z povolání také řadíme akutní otravu vzniklou působením chemických látek. Taková nemoc z povolání může mít trvalý, tzv. chronický nebo dočasný charakter. [20]

Ne každá nemoc vzniklá v souvislosti s výkonem práce nebo se kvůli práci zhoršuje, je nemoc z povolání. Pokud se jedná o nemoc z povolání, je závislé na těchto faktorech:

- Nemoc se musí nacházet v seznamu nemocí z povolání. Pokud tomu tak není, nemoc nebude uznána a nemůžeme čekat odškodnění;
- Krajská hygienická stanice posuzuje, zda osoba, která se domáhá uplatnění nemoci z povolání a odškodnění, pracovala v prostředí a podmínkách, které nemoc evidentně zapříčinily. Taková nemoc musí mít určitý stupeň klinické závažnosti;
- Existuje jasná souvislost mezi nemocí a utrpěnou škodou a posuzovaným jednáním. [20]

Předloni, přesněji 27. 6. 2016 byla vládou schválena novela Nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. Tato novela má za cíl:

- zpřesnění systému odškodňování a následná eliminace nesrovnalostí, vzniklých při hodnocení některého z konkrétních případů;
- nařízení bylo dále doplněno o nové nemoci z povolání, postihující tzv. hlasové profesionály, to je pro ty, kteří se živí prostřednictvím svého hlasu. [20]

Seznam nemocí, který je platný od roku 2017 se nově rozděluje do šesti kapitol s celkem 85 nemocemi, kdy nemoc z povolání v žádném případě neposuzuje zaměstnavatel, ale jen zdravotnické zařízení - lékař, který pro danou firmu poskytuje lékařské služby. [20]

Ukázka nového rozdělení nemocí z povolání:

- I. Kapitola - nemoci způsobené chemickými látkami (57 nemocí);
- II. Kapitola - nemoci způsobené fyzikálními faktory (12 nemocí);
- III. Kapitola - nemoci týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobříšnice (11 nemocí);
- IV. Kapitola - kožní nemoci (1 nemoc);
- V. Kapitola - přenosné a parazitární nemoci (3 nemoci);
- VI. Kapitola - nemoci způsobené ostatními faktory a činiteli (1 nemoc). [20]

5.4 Cíle práce a použítá metodika

Cílem bakalářské práce je zpracování a vytvoření návrhu a doporučení pro zlepšení stávajícího stavu BOZP ve společnosti ArcelorMittal Ostrava pro zaměstnance zhotovitelských firem. Pro zpracování a navržení zlepšení bylo nutno zajistit všechny písemné materiály, směrnice společnosti a vlastní šetření.

Cíle proto dosaženo bude na základě:

- provedení literární rešerše, která se zabývá problematikou BOZP;
- porovnání školení zhotovitelských firem se školením zaměstnanců kmenových;
- díky skvělé spolupráci této společnosti se mnou, mohu na základě poskytnutých směrnic názorně sepsat rozdíly vyplývající ze školení kmenových zaměstnanců a zaměstnanců zhotovitelských firem, kde se mohou objevit například nedostatky při provádění školení;
- analýza a zhodnocení hlavních rizik vyplývajících z dotazníkového šetření;
- v tomto případě se bude jednat o rizika, která samotní zaměstnanci pocítují jako největší hrozbu pro své zdraví či životy;
- navržení opatření z hlediska BOZP v oblasti školení zaměstnanců a možných rizik.

Použitá metodika zpracování:

- použití podnikových směrnic pro srovnání školení kmenových zaměstnanců a zaměstnanců zhotovitelských firem;
- dotazníkové šetření;
- matice rizik.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

Společnost ArcelorMittal Ostrava a.s. je jednou z největší světové ocelářské a těžařské supiny ArcelorMittal. Její výrobní činnost je především zaměřena na výrobu a zpracování surového železa a oceli a hutní druhovýrobu. [21]

Společnost má zavedený certifikovaný integrovaný systém řízení jakosti, ekologie, BOZP a necertifikovaný systém managementu energií a prevence závažných havárií, založený na plnění požadavků:

- a) EN ISO 9001:2008 - Systém managementu kvality;
- b) EN ISO 14001:2004 - Systémy environmentálního managementu;
- c) OHSAS 18001:2007 - Systémy managementu společnosti a ochrany zdraví při práci;
- d) EN ISO 50001:2011 - Systémy managementu hospodaření s energií;
- e) zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky. [21], [22]

6.1 Základní charakteristika

Společnost AMO, a. s. je integrovaným hutním podnikem a její produkce je tvořena jak výrobou surového železa, tak konkrétně výrobou koksu a koksochemických výrobků, surového železa, plynule litých předlitků, dlouhých a plochých výrobků - svodidel či plechů a pásů pro elektrotechniku, atd. [21]

Máme zde také určité dceřiné společnosti, které specializují na určitý druh výroby:

- ArcelorMittal Tubular Products Ostrava, a. s. - bezešvě a spirálově svařované trubky a trubkové výrobky;
- ArcelorMittal Distribution Solutions Czech Republic, s. r. o. - činnosti, které souvisejí s výrobou plochých výrobků za studena;
- ArcelorMittal Engineering Products Ostrava s. r. o. - strojírenské výrobky a odlitky

= 100% dceřiné společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s.;

- TAMEH Czech s. r. o. - výroba a distribuce energetických médií

= 100% dceřiná společnost TAMEH Holding sp.z o.o. [21], [22]

6.2 Historie společnosti

Roku 1942 se začala psát historie této společnosti, když kvůli omezenému rozvoji z důvodu umístění ve městě, začaly Vítkovické železářny výstavbu jižního závodu v Kunčicích. Rozhodnutí o této výstavbě padlo mezi rokem 1947 - 1948. [23]

31. prosince 1951 byla však sepsána zakládací listina Nové huti Klementa Gottwalda a den na to byla slavnostně zapálena první vysoká pec, kdy z ní na začátku března roku 1952 vyteklo úplně první surové železo. [23]

1951 - 1958 nastala první etapa existence. Celou huť tvořilo pět koksárenských baterií, čtyři siemens-martinské a pět hlubinných pecí, dvě vysoké pece, blokovna, slévárna šedé slitiny, válcovna trub a část elektrárny včetně vodohospodářství. [23]

Další mezník nastal v letech 1958 - 1961. Jednalo se zde o rozšiřování kapacity huti, a to zejména pro produkci základních surovin jako je koks, surové železo a ocel a díky tomu se začaly stavět provozy sloužící k jejich dalšímu zpracování. Byla také zprovozněna válcovací trať a linka na výrobu osobních, nákladních a traktorových kol. Počet koksárenských baterií se zvýšil na devět, přibýly dvě vysoké a pět sklopných pecí pro výrobu oceli. Postavila se blokovna, pásové tratě, kyslíkárna, atd. [23]

Na fotografii níže můžeme vidět, jak byla postupně konstruována chladicí věž elektrárny v roce 1951. [23]

Obr. 2. Chladicí věž elektrárny [23]

Za milník můžeme považovat rok 1989, kdy došlo ke změně názvu, a Nová huť Klementa Gottwalda se stala Novou Hutí, státním podnikem. [22], [23]

Roku 2003 nastala pro podnik další změna, když Lakshmi Mittal, specializující se na restrukturalizaci a modernizaci upadajících oceláren odkoupil v rámci privatizace Novou huť a polovině dubna dostala společnost další nový název, a to ISPAT Nová Huť, a. s. [23]

V roce 2004 proběhla další změna názvu, tentokrát na Mittal Steel Ostrava, a. s. Avšak roku 2006 se rada Arceloru rozhodla sloučit s Mittal Steel a tím pádem vznikl světový gigant a proběhla další změna názvu, která setrvává dodnes - ArcelorMittal Ostrava, a. s. [23]

Významnou událostí byl také rok 1996, když tehdejší prezident Václav Havel, navštívil NH, a. s. viz obrázek. [22], [23]

Obr. 3. Václav Havel [23]

7 ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ ZHOTOVITELSKÝCH FIREM A ANALÝZA RIZIK VE SPOLEČNOSTI ARCELORMITTAL OSTRAVA, A. S.

Analýza rizik je v podniku velmi důležitou součástí BOZP, a to nejen v průběhu chodu, je důležitá již od začátku uvedení společnosti do provozu. Taková analýza se provádí, aby se našla veškerá rizika, která by se mohla v pracovním procesu společnosti objevit. Pokud je možnost, že se rizika mohou objevit, zajistí se veškerá ochranná a preventivní opatření, která rizika eliminují nebo úplně odstraní.

Bakalářská práce se zaměřuje na identifikaci a hodnocení současných nebo stávajících rizik ve společnosti a především na školení zaměstnanců zhotovitelských firem v rámci BOZP, kde budou školení následně srovnána.

Zaměřuje se především na to, jaké jsou rozdíly v proškolení kmenových zaměstnanců a zaměstnanců zhotovitelných firem. K tomu všemu mi budou nápomocny směrnice společnosti a dotazníková šetření.

7.1 Školení zaměstnanců zhotovitelských firem ve společnosti

Ve firmě existuje školení, které se provádí se zaměstnanci firem zhotovitelských a se zaměstnanci s pohyblivým výkonem práce. Než započne samotné dané školení na určitém úseku výkonu pracovní činnosti, musí externí zhotovitelé nejprve projít školením před vstupem do podniku. Jedná se o Brožuru bezpečnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s. (ukázka viz příloha PI).

V této brožuře se zhotovitel dozví základní informace, které se týkají:

- dopravy, vstupu a pohybu v Areálu;
- základních značení;
- OOPP;
- práce ve výškách;
- rizik;
- první pomoci a zdravotní způsobilosti;
- zón a oblastí;
- zlatých pravidel. [24]

Po přečtení a prostudování se provede vstupní test, kterým musí projít každý zhotovitel. Pokud zhotovitel nedosáhne určitého počtu bodů potřebných k udělení povolení vstupu, tak nemůže být do společnosti puštěn. Pokud však vstupním testem projde, bude mu uděleno povolení vstupu a čeká ho další školení na místě výkonu pracovní činnosti.

Lektor (pověřená osoba ze strany žadatele) zpracuje podle podmínek pracoviště osnovu školení, kde uvede konkrétní údaje každého pracoviště. Po proškolení pověřeného zaměstnance externího zhotovitele, předá lektor prokazatelným způsobem pověřenému zaměstnanci zhotovitele kopii dané osnovy. Pověřený zaměstnanec zhotovitele podpisem do záznamového listu osnovy potvrdí, že byl proškolen. Následně prokazatelně proškolí své podřízené (dodavatele, subdodavatele, atd.), kteří podpisem do záznamového listu osnovy nebo montážního/stavebního deníku potvrdí, že byli proškoleni touto osnovou. [24]

Před započítáním pracovní činnosti zhotovitelskými firmami je nutno zajistit žadatelem předložení dokumentů a provedení školení BOZP v rozsahu seznámení s:

- a) přístupovými cestami, průchody a přechody až na místo svého pracoviště, k závodní jídelně a závodní prodejně, sociálním zařízením a zdravotnímu středisku;
- b) vymezení pracoviště, na kterém se mohou pohybovat;
- c) riziky, která mohou ohrozit život a zdraví a s opatřením na ochranu před působením těchto rizik (tato rizika musí být jednoznačně definována);
- d) nebezpečným prostředím, škodlivinami a ochranou proti nim; (vč. bezpečnostních listů chemikálií, se kterými zaměstnanci zhotovitelských firem přijdou do styku, popř. bezpečnostních pravidel, která jsou platná pro dané pracoviště a konkrétní pracovní činnost, a sběrnými místy odpadu);
- e) veškerým zabezpečovacím zařízením, jeho významem a funkcí;
- f) zákazy a příkazy bezpečnostního charakteru na daném pracovišti a ostatními opatřeními a okolnostmi k zajištění bezpečné a zdravotně nezávadné práce, které vyplývají z požadavků uvedených ve smlouvě;
- g) číslem a místem nejbližšího orientačního bodu první pomoci;
- h) nebezpečnými prostory, kde hrozí riziko výbuchu v konkrétních místech a s podmínkami jeho prevence dle dokumentace o ochraně před výbuchem;
- i) požadavky na nářadí, nástroje a OOPP, které se používají v prostorech s nebezpečím výbuchu plynů, par a prachů;
- j) režimem vstupu a jeho ohlašování;

- k) povinností zajistit si doplnění informací o aktuální informace, které se týkají bezpečnosti práce (probíhající opravy, odstávky, místa s dočasným zvýšeným nebezpečím, atp.);
 - l) povinností a způsoby poskytnutí první pomoci;
 - m) požární poplachovou směrnici, havarijní a první pomoc;
 - n) specifickými požadavky závodu;
 - o) integrovaným systémem řízení jakosti, ekologií, BOZP, prevencí závažných havárií;
 - p) výrobním postupem (v nezbytném rozsahu);
 - q) zakázanými a nebezpečnými manipulacemi;
 - r) konkrétním umístěním lékárničky a hasicího přístroje na pracovišti;
 - s) číslem telefonu protiplynové služby AMO;
 - t) zákazem požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek před a během pracovní doby v celém areálu AMO;
 - u) postupem pro izolaci agregátů;
 - v) systémem bezpečné práce v jeřábové dopravě pro dané pracoviště;
 - w) povinností prokazatelně proškolit své zaměstnance a zaměstnance svých subdodavatelů z osnovy tohoto školení;
 - x) požadavkem na předložení seznamu vlastních chemikálií (automobil -> benzin, barvy a laky, atp.), které potřebuje zhotovitel pro svou činnost v areálu a odesílání tohoto seznamu pověřené osobě a případně předložení bezpečnostních pravidel.
- [24]

Každá osnova také obsahuje v přílohách konkrétní mapu rizik míst, kde jsou vyznačeny:

- prostory s nebezpečím výbuchu;
- stísněné prostory;
- místa s výskytem plynu;
- umístění orientačních bodů;
- umístění lékárniček;
- místa se zvýšeným rizikem. [24]

7.1.1 Doplnující školení pro zaměstnance zhotovitelských firem v rámci výkonu práce

Zaměstnanci firem zhotovitelských a jejich subdodavatelé podstupují v rámci udržení odborné způsobilosti další školení v rámci výkonu pracovní činnosti. Otázka na tyto školení byla položena v dotazníkovém šetření (ukázka dotazníkového šetření viz příloha PIII)

Byla vepsána tato školení:

- školení práce ve výškách;
- školení o obsluze zvedacích zařízení;
- školení o manipulaci s dýchacími přístroji;
- školení vazačů břemen;
- statní svářečské zkoušky;
- školení o manipulaci s tlakovými nádobami;
- kurz dýchací techniky;
- atd. [22]

7.2 Školení kmenových zaměstnanců

V této podkapitole se nebudeme zabývat rozbořem samotného školením kmenových zaměstnanců, ale ukážeme si, jak školení vypadá, aby byly jasné rozdíly.

Prvotním rozdílem je vstupní školení, které noví kmenoví zaměstnanci podstupují ve školicím středisku. Stejně tak školení podstupují ti, kteří do zaměstnání budou docházet pouze brigádně.

Zaměstnanci kmenoví jsou školení dle jiné osnovy než zhotovitele, až na některé body osnovy, jejíž součástí je školení osob s pohyblivým výkonem práce.

Školení kmenových zaměstnanců probíhá tak, že osoba odborně způsobilá zajistí dle podmínek pracoviště osnovu školení, kde uvede konkrétní údaje pro dané pracoviště. Školený zaměstnanec (zhotovitel/kmen) je seznámen s:

- a) přístupovými cestami, průchody a přechody k pracovišti;
- b) nebezpečnými místy na pracovišti a blízkém okolí;
- c) riziky, která prokazatelně mohou ohrozit život a zdraví a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, kdy rizika musí být jednoznačně definována;

- d) rizikovými faktory pracovního prostředí na jednotlivých pracovištích a ochraně proti nim, s nebezpečím vzniku nemoci z povolání;
- e) zakázanými a nebezpečnými manipulacemi;
- f) zákazy a příkazy bezpečnostního charakteru v rámci pracoviště i provozu;
- g) veškerým zabezpečovacím zařízením a jeho významem;
- h) typickými úrazy na pracovišti a způsoby ochrany proti nim;
- i) požární poplachovou směrnicí, havarijní a první pomoci a umístěním orientačního bodu záchranné služby. [24]

Po seznámení s těmito body směrnice se novému zaměstnanci přidělí patron, který seznámí se zácvikem pracovní činnosti, s přidělením OOPP, seznámí ho také se všemi předpisy a pravidly či pokyny o BOZP a době zácviku bude tato znalost ověřována. Dále budou zaměstnanci seznámeni s obsluhou stroje a technickým zařízením dle výkonu pracovní činnosti. Po absolvování vstupního školení se do zápisníku bezpečnosti práce zapíše ověření znalostí po ukončení zácviku. [24]

7.2.1 Doplnující školení pro kmenové zaměstnance v rámci výkonu práce

Krom školení v rámci BOZP podstupují kmenoví zaměstnanci i další školení či kurzy v rámci výkonu jejich práce, protože je důležitá odborná způsobilost k jejímu výkonu.

Otázku, která se zabývala podstupování dalších školení v rámci výkonu práce, jsem položila v dotazníkovém šetření, které je součástí přílohy (dotazníkové šetření viz příloha PII)

Zaměstnanci například podstupují tato školení/kurzy:

- školení vazačů břemen;
- jeřábnický kurz;
- vyhláška 50;
- kurz první pomoci;
- kodex společnosti;
- školení pro vedoucí zaměstnance;
- školení požární hlídky a dozoru;
- školení mistrů;
- státní svářečské zkoušky;
- topičské kurzy;

- bezpečnostní školení “Upozorni mě“ - při tomto školení je kladen důraz na to, aby zaměstnanci byli schopni sami mezi sebou se upozornit na chyby při dodržování BOZP;
- atd. [22]

7.3 Dotazníkové šetření

Jelikož jsou zaměstnanci nejpodstatnější složkou takové velké společnosti, proběhlo mezi nimi dotazníkové šetření, které bylo součástí k získávání důležitých informací pro analýzu rizik z hlediska BOZP.

Dotazník byl sestaven tak, aby bylo zřejmé, jestli mají zaměstnanci povědomí o rizicích a důsledcích na svém pracovišti při výkonu pracovní činnosti. Otázky jsou kladeny srozumitelně a tak, aby byl každý schopen odpovědět a přiblížit problematiku BOZP.

Samotný dotazník obsahuje 28 otevřených a uzavřených otázek pro kmenové zaměstnance a 32 otázek pro zaměstnance zhotovitelných firem. Otázky jsou pro oba druhy zaměstnanců v základu stejné, jen pro zaměstnance zhotovitelství je dotazník doplněn o čtyři otázky. Obsahy otázek jsem rozdělila do třech základních sekcí, kde jsem každé z nich přizpůsobila jejich druh. Jednalo se především o základní informace o zaměstnanci, pracovní činnosti a pracovním prostředí, úrazovosti a péči o zaměstnance. Při vyplňování dotazníků jsem se vybraných zaměstnanců osobně ptala na doplňující otázky, které mi pomohly samotné výsledky lépe analyzovat.

Ve společnosti ArcelorMittal bylo rozdáno 50 dotazníků náhodně kmenovým zaměstnancům a 50 dotazníků bylo vyplněno a navráceno zpět. Zaměstnancům zhotovitelství bylo z kapacitního hlediska rozdáno 30 dotazníků, z toho se vyplněných navrátilo 25. (Ukázka dotazníků viz příloha PII a PIII)

7.3.1 Výsledky dotazníkového šetření

Jak již bylo psáno dříve, dotazník jsem si rozdělila do tří sekcí. První sekci tvoří obecné otázky, abychom si více přiblížili samotné zaměstnance.

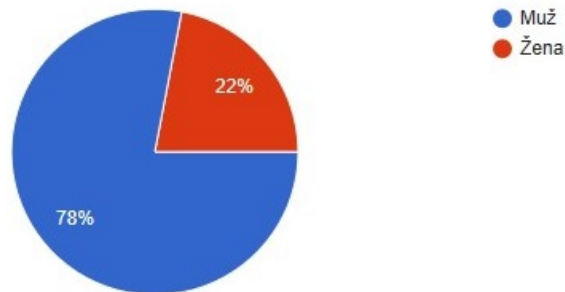
Ve druhé sekci zjišťujeme, jestli se na pracovišti či při výkonu práce objevují nějaká rizika a do jaké míry jsou jimi zaměstnanci zasaženi, jakými nemocemi z povolání mohou zaměstnanci dle jejich názoru trpět a jestli se někdy setkali sami osobně s pracovním úrazem.

Třetí sekce je věnována hodnocení kvality BOZP zaměstnanci a informovanosti o BOZP zaměstnavatelem nebo prostřednictvím osob odborně způsobilých.

Vzhledem k velkému množství položených otázek, si ve výsledcích uvedeme jen ty nejdůležitější a zbytek otázek s vyhodnocením nalezneme příloze (Zbytkové výsledky dotazníkového šetření viz příloha PIV)

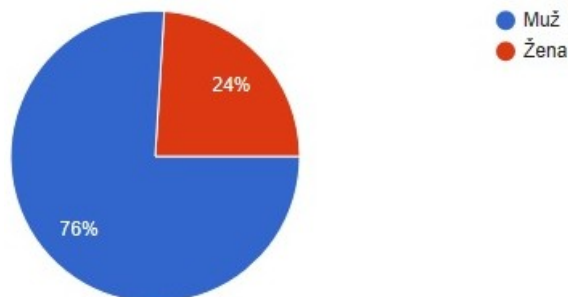
I SEKCE

1. Jste muž nebo žena?

Graf 1. Vyhodnocení otázky č. 1 KZ [22]

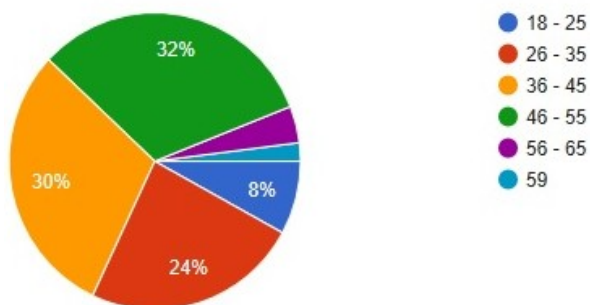
Ve společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s. pracuje v rámci kmenových zaměstnanců 78% procent mužů a 22% žen. Z vlastního šetření jsou ve společnosti pracovní místa upravená a rozdělena tak, že ženy nevykonávají náročnou práci, která je pro ně nevhodná.

Graf 2. Vyhodnocení otázky č. 1 ZF [22]

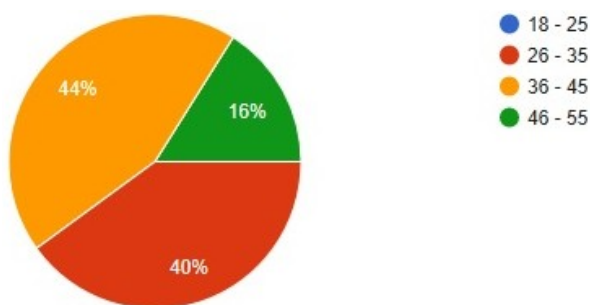
V rámci výzkumu mezi zaměstnanci zhotovitelných firem jsme dospěli k tomu, že ve společnosti externě pracuje 24% žen a 76% mužů. Oproti zaměstnancům kmenovým zde není značný rozdíl. Zaměstnankyně zhotovitelných firem, pracují převážně na pozici uklízeček.

2. Do jaké věkové kategorie se řadíte?

Graf 3. Vyhodnocení otázky č. 2 KZ [22]

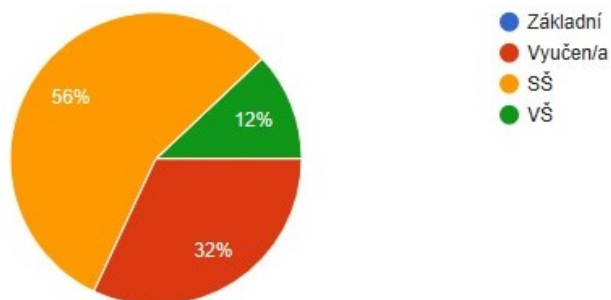
Celkový výsledek nám ukázal, že se ve společnosti vyskytují zaměstnanci s věkovou růzností. V grafu vidíme, že převládají tři větší kategorie věkové rozmanitosti. 32% tvoří zaměstnanci s věkem mezi 46 -55 lety, 30% tvoří ti, kteří se pohybují mezi 36 - 45 lety, 24% zaměstnanců je ve věkovém rozmezí 26 - 35 let. Zbytek, čili 8% zaměstnanců tvoří skupina lidí ve věku 18 - 25 let a dvě menší skupiny tvoří zaměstnanci ve věku 56 - 65, kterých jsou 4% a 59 let věku dosahují 2%. Ze svého průzkumu jsem dále zjistila, že průměrný věk zaměstnanců v této společnosti je 52 let.

Graf 4. Vyhodnocení otázky č. 2 ZF [22]

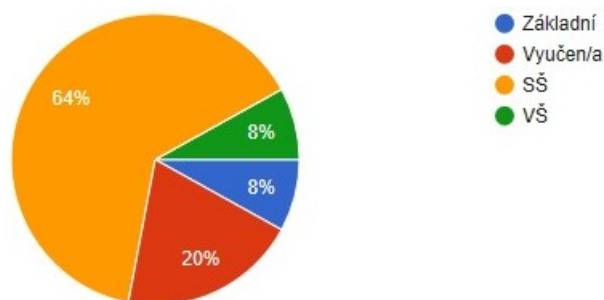
U zaměstnanců firem zhotovitelských už takovou věkovou různost nemáme. 44% zaměstnanců se pohybuje okolo 36 - 45 lety, 40% zaměstnanců mezi 26 - 35 lety a 16% zaměstnanců dosahují 46 - 55 let.

3. Jaký je váš nejvyšší dosažený stupeň vzdělání?

Graf 5. Vyhodnocení otázky č. 3 KZ [22]

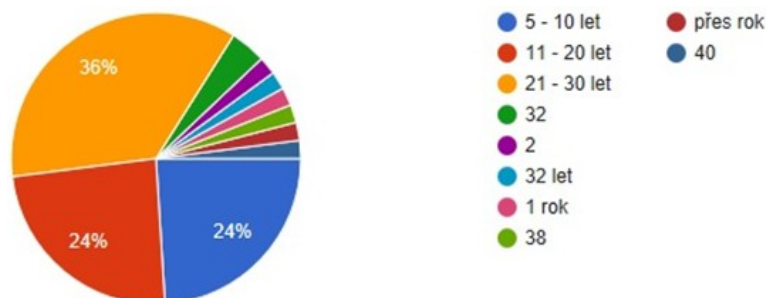
Graf č. 3 nám ukazuje, že se ve společnosti nevyskytují zaměstnanci, kteří skončili pouze se základním vzděláním. 56% zaměstnanců má středoškolské vzdělání s maturitou, 32% zaměstnanců je vyučených a 12% dosáhli vysokoškolského vzdělání.

Graf 6. Vyhodnocení otázky č. 3 ZF [22]

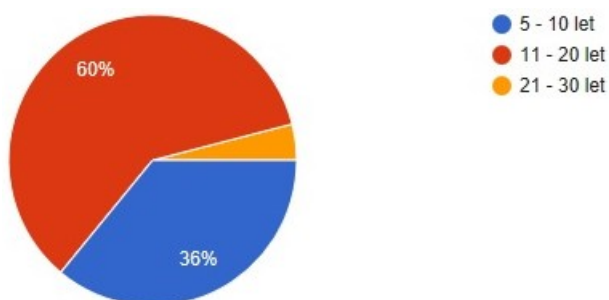
Z grafu je patrné, že oproti kmenovým zaměstnancům se ve zhotovitelských firmách, dojíždějících do společnosti ArcelorMittá Ostrava, a. s., objevuje 8% zaměstnanců, kteří dosáhli pouze základního vzdělání. Dále zde máme 64% zaměstnanců se středoškolským vzděláním s maturitou, 20% vyučených a 8% vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců.

4. Jak dlouho pracujete na své nynější pracovní pozici?

Graf 7. Vyhodnocení otázky č. 4 KZ [22]

Dle grafu vidíme, že největší část tvoří zaměstnanci, kteří pracují ve firmě 21 - 30 let, 24% tvoří zaměstnanci pracující ve firmě 5 - 20 let. 6% tvoří zaměstnanci, kteří ve firmě pracují 32 let, po 2% procentech se zde vyskytují zaměstnanci, kteří zde pracují 1 rok, kolem 1 roku, dva roky, 38 let a 40 let. Větší podíl zaměstnanců u firmy pracuje delší dobu než 5 let, proto mohou mladším kolegům předávat své zkušenosti s pracovní činností.

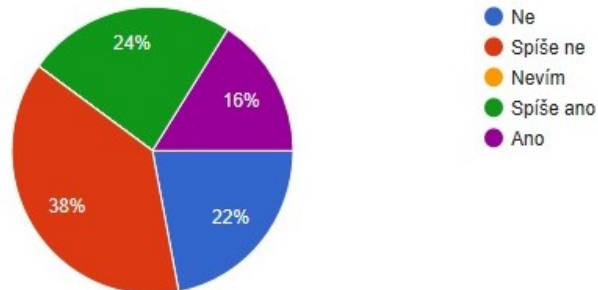

Graf 8. Vyhodnocení otázky č. 4 ZF [22]

4% zaměstnanců zhotovitelských firem nepracuje na svých pozicích déle než 30 let. 60% z nich pracuje na své pozici 11 - 20 let a 36% 5 - 10.

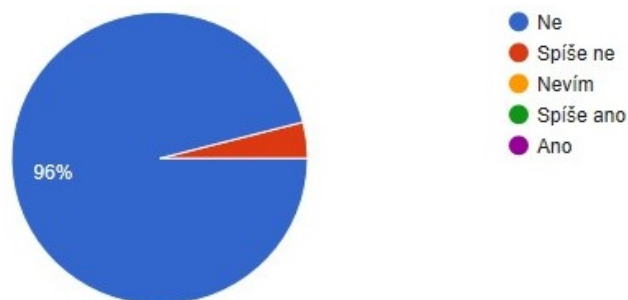
II SEKCE

5. Většinu pracovní doby pracuji s PC

Graf 9. Vyhodnocení otázky č. 5 KZ [22]

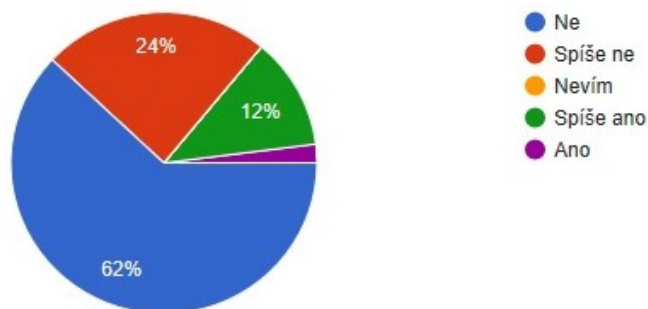
Většina z dotázaných pracovníků, čili 38% s počítačem pracuje jen opravdu zřídka kdy, ale vůbec se s touto prací neseťkává 22% zaměstnanců. Těch, kteří s počítačem pracují denně, zde máme 16% a těch, kteří se s ním setkávají méně, tak 24%.

Graf 10. Vyhodnocení otázky č. 5 KZ [22]

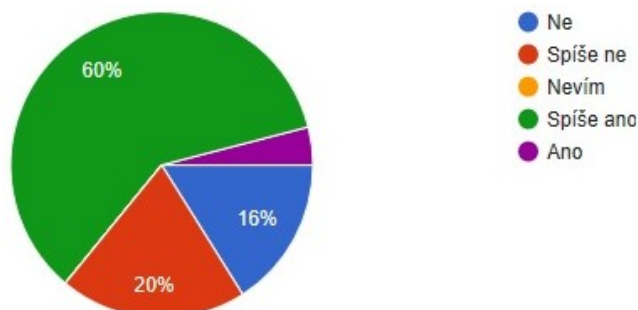
Společnost ArcelorMittal Ostrava, a. s. si povětšinu objednáva zakázky takové, že se zaměstnanci zhotovitelských firem z 96% neseťkávají s prací na PC. 4% se setkává jen zcela výjimečně.

6. Většinu pracovní doby manipulují s těžkými břemeny

Graf 11. Vyhodnocení otázky č. 6 KZ [22]

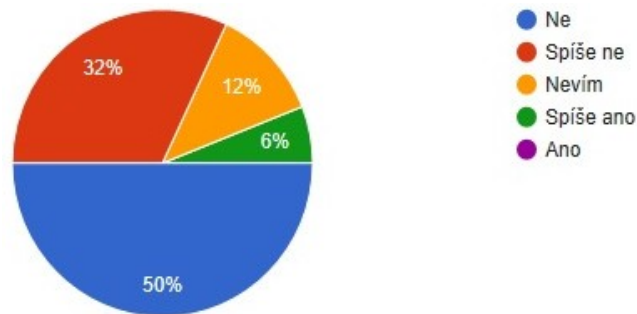
62% zaměstnanců se nemanipuluje při práci s těžkými břemeny. Ti, kteří se s břemeny setkávají opravdu zřídka, je 24%. Jen dvě procenta zaměstnanců opravdu s těžkými břemeny manipulují a těch, kteří s nimi manipulují někdy je 12%.

Graf 12. Vyhodnocení otázky č. 6 ZF [22]

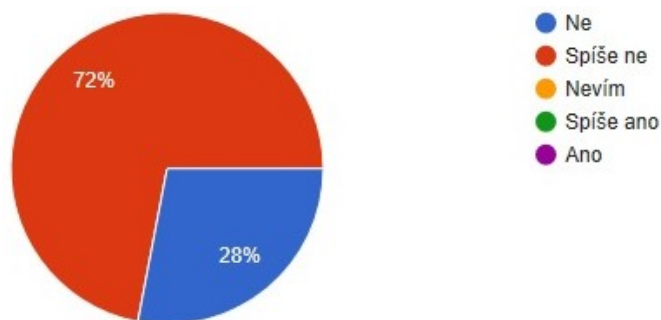
Oproti kmenovým zaměstnancům, se zaměstnanci firem zhotovitelských více setkávají s prací s těžkými břemeny (60%). 16% z nich se prací s těžkými břemeny nezabývá.

7. Domnívám se, že v případě nebezpečí bude obtížná evakuace

Graf 13. Vyhodnocení otázky č. 9 KZ [22]

Zaměstnanci jsou při školeních BOZP seznámeni také s evakuací z jejich pracoviště. Podle grafu nemá 50% zaměstnanců proto problém s evakuací, 32% zaměstnanců, kteří mají například takovou práci, kterou provádějí skrz celou společnost, mohou mít menší problémy s evakuací z důvodů, že nevědí, jaký den budou povoláni na jiné pracoviště. 12% neví. 6% dotázaných si myslí, že by s evakuací mohl nastat problém.

Graf 14. Vyhodnocení otázky č. 9 ZF [22]

Jelikož nejsou zaměstnanci zhotovitelských firem školeni na takové úrovni, jako zaměstnanci kmenoví, neznají veškerá úskalí, která se mohou ve společnosti vyskytovat, proto 72% dotázaných odpovědělo, že evakuace zřejmě nebude problém; pro 28% z nich to nese problémy žádné.

8. Má práce nese tato zdravotní rizika

Mezi zaměstnanci byla položena také tato otázka. Jednalo se o jejich vlastní názor na to, jaká si myslí, že by jejich práce mohla nést zdravotní rizika. Zde si rozebereme ta nejpodstatnější. Výsledky dotazníkového šetření v grafech se nacházejí v příloze (Grafické výsledky dotazníkového šetření viz příloha PV) a níže vidíme vyhodnocení.

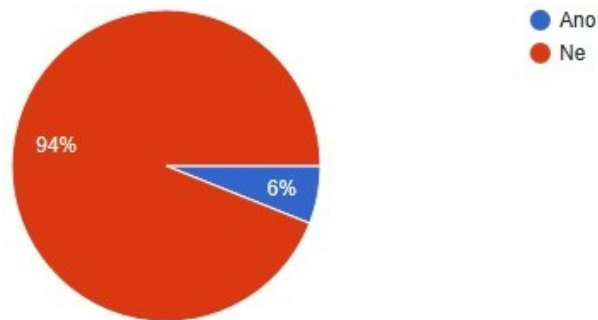
KZ:

Nejčastějším zdravotním rizikem pro kmenové zaměstnance je stres, který pociťuje 35 lidí (70%), další místo obsadily problémy se sluchem - 22 lidí (44%). Můžeme se jen domnívat, jestli se v tomto případě jedná jen o nesprávném použití OOPP. 20 lidí (40%) uvedlo, že je trápí, nebo je mohly trápit problémy se zrakem. Dále zde máme "jen" 18 lidí (36%), kteří si myslí, že se mnohou setkat se zraněním. Jelikož zde nalezneme zaměstnance více se potýkajících se stykem s mlhami, kouřem, plyny nebo dýmy, tak zde máme 15 lidí (30%), kteří již pocítili nebo by mohli pocítit dýchací problémy. 14 lidí (28%) uvedlo problémy s vysokým krevním tlakem.

ZF:

Nejčastějším rizikem dle zaměstnanců zhotovitelských firem je zranění následkem pracovního úrazu, to pociťuje 22 lidí (88%). 15 lidí (60%) uvedlo, že se také setkává se stresem nebo depresi. Mezi kmenovými zaměstnanci pracují lidé, zabývající se prací ve výškách, 6 z nich (24%) uvedlo, že se zde může objevit riziko z hlediska pádu z výšky. 2 lidé (8%) uvedlo nemoci kostí a kloubů, a po 4% zde máme uvedeny problémy se sluchem, dýchací problémy, nadměrné pití alkoholu nebo užíván jiných omamných látek a vysoký krevní tlak.

9. Na mé současné pracovní pozici jsem utrpěl/a pracovní úraz. O jaký úraz se jednalo?

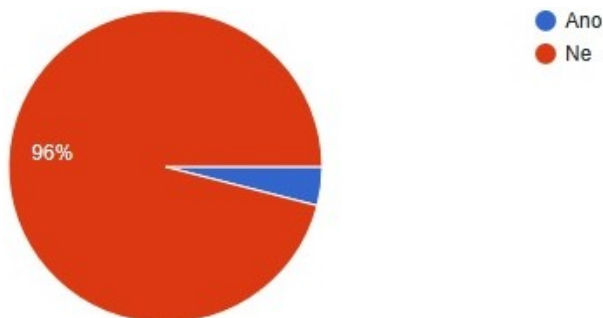

Graf 15. Vyhodnocení otázky č. 11 KZ [22]

Z grafu je patrné, že zde máme malé procento, čili 6% zaměstnanců, kteří se někdy setkali s pracovním úrazem.

Byly vypsané tyto úrazy:

- Popáleniny, modřiny, odřeniny, cizí těleso v oku, podvrtnutí, poranění prstu při manipulaci s armaturou, zasažení elektrickým proudem.

Graf 16. Vyhodnocení otázky č. 11 ZF [22]

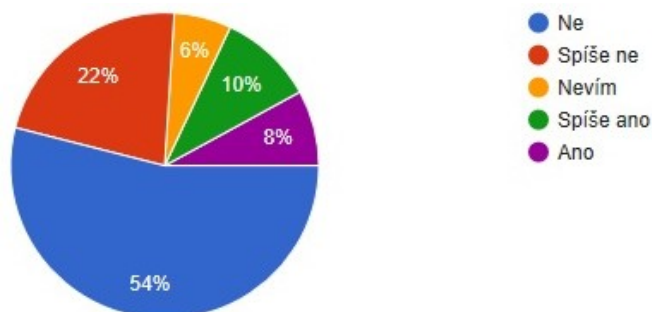
V 96% zaměstnanci zhotovitelských firem neutrpěli úrazy, 4 % však ano.

Byl vypsán tento úraz:

- Zlomenina nohy v důsledku pádu z výšky

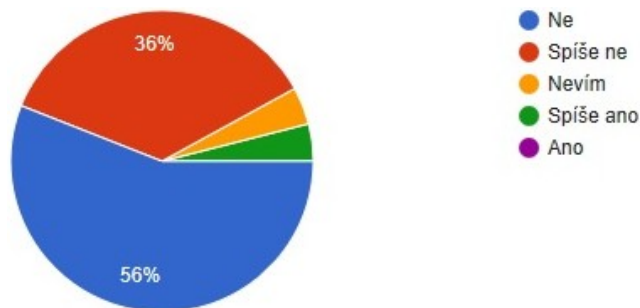
III. SEKCE

10. Vykonávaná práce je nedostatečně kontrolována

Graf 17. Vyhodnocení otázky č. 15 KZ [22]

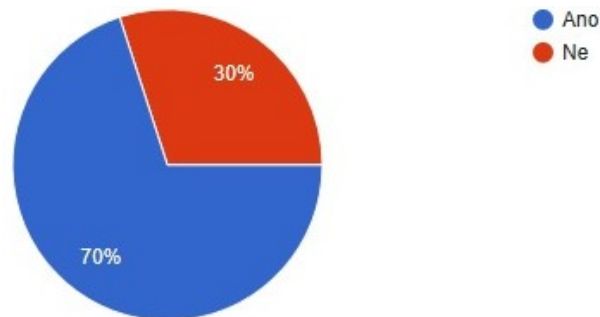
54% zaměstnanců považuje práci za dostatečně kontrolovanou, 22% si myslí, že je většinou práce dostatečně kontrolována. Avšak 10% lidí si myslí, že práce není až tak kontrolována, jak by měla a 10% lidí, že práce není kontrolována.

Graf 18. Vyhodnocení otázky č. 15 ZF [22]

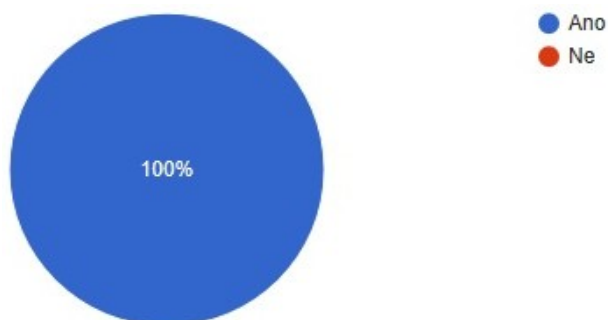
56% dotázaných považuje práci za dostatečně kontrolovanou, 36% z nich si myslí, že je práce většinou dostatečně kontrolována. To, že práce není úplně kontrolována si myslí 4%.

11. Setkal/a jsem se s nečekanými kontrolami odborníky na BOZP

Graf 19. Vyhodnocení otázky č. 16 KZ [22]

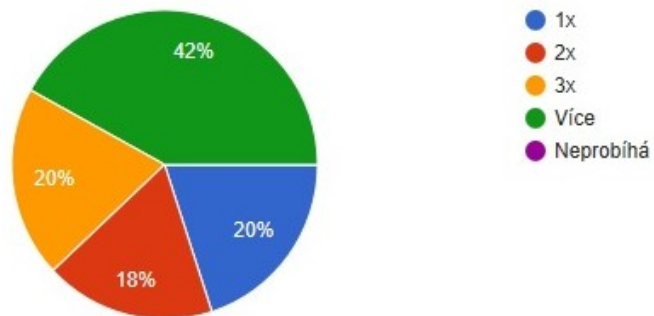
Dle grafu je patrné, že osoby odborně způsobilé provádějí častěji kontroly v rámci zkoumání správného dodržování BOZP dle 70% dotázaných. 30% odpovědělo, že se s nečekanými kontrolami nikdy nesešlo.

Graf 20. Vyhodnocení otázky č. 16 ZF [22]

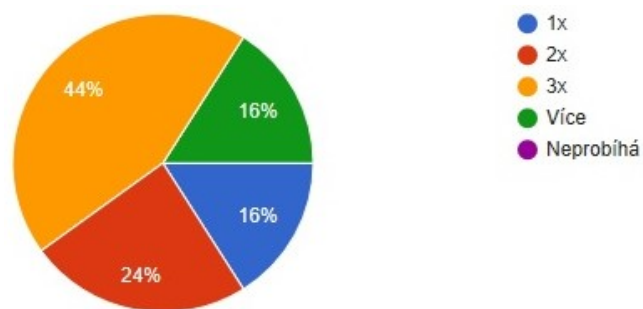
Všichni dotázaní odpověděli, že se za dobu práce ve firmě setkali s nečekanou kontrolou v rámci BOZP.

12. Kolikrát ročně probíhá školení v rámci BOZP?

Graf 21. Vyhodnocení otázky č. 20 KZ [22]

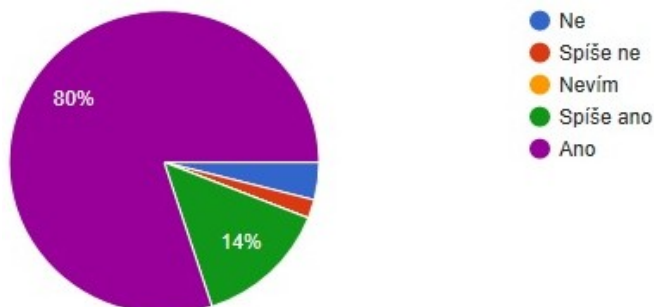
Společnost ArcelorMittal Ostrava, a. s. si obecně velice zakládá na správném chodu BOZP. Proto se školení koná i více než 3x za rok dle 42% dotázaných.

Graf 22. Vyhodnocení grafu č. 20 ZF [22]

Dle výsledků dotazníkového šetření můžeme říct, že školení v rámci BOZP probíhá u jiných společnostech méně často, než u společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s.

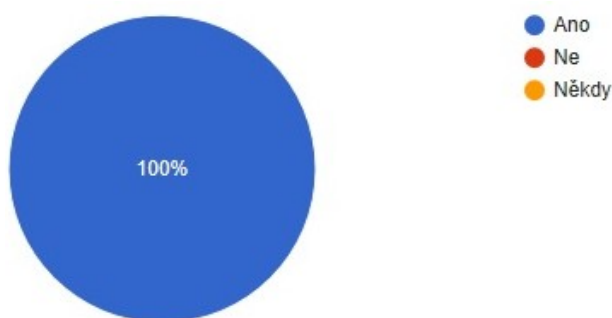
13. Mám možnost být dostatečně vybaven/a osobními ochrannými pomůckami v pracovní době

Graf 23. Vyhodnocení otázky č. 24 KZ [22]

80% poptávaných má možnost být dostatečně vybavena OOPP v pracovní době, což je dle mého názoru dobrý výsledek. OOPP jsou vydávány prostřednictvím specializovaných výdejen. 14% zaměstnanců bývá většinou dobře vybavených, avšak 4% dle svého názoru není dostatečně vybavena.

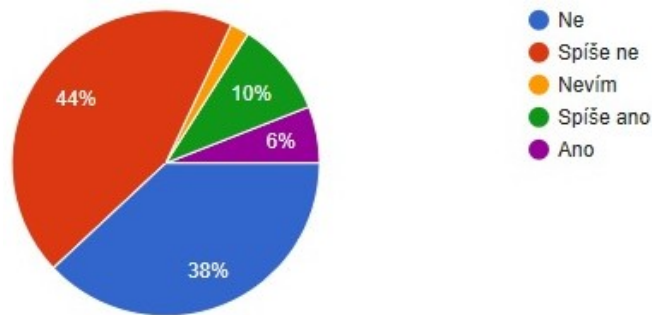
14. Musíte být vybaveni OOPP dle pravidel platných v objednáci firmě?

Graf 24. Vyhodnocení otázky č. 28 ZF [22]

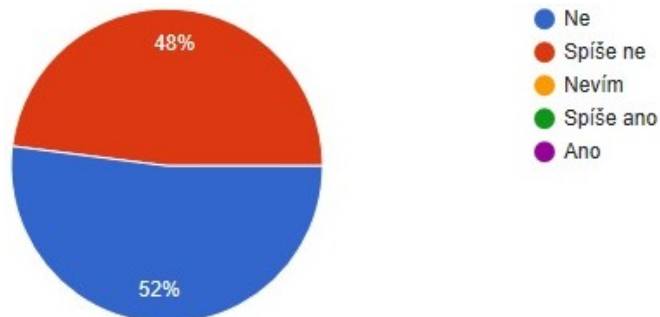
Zaměstnanci zhotovitelských firem musí být mimo jiné vybaveni OOPP, které jim nařizuje objednáci firma. 100% dotázaných se v této otázce shodlo.

15. Dochází ve vaší společnosti často ke smrtelným úrazům?

Graf 25. Vyhodnocení otázky č. 26 KZ [22]

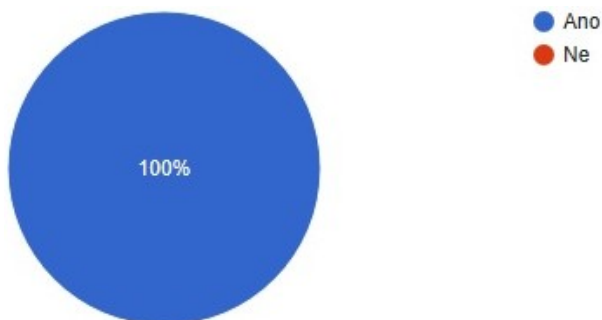
Dle průzkumu o smrtelných úrazech ve společnosti, 38% zaměstnanců odpovědělo, že ve společnosti nedochází ke smrtelným úrazům. 44% lidí se jen domnívá, že k takovým úrazům nedochází. 6% si je jistých, že ke smrtelným úrazům dochází nebo dojít může.

Graf 26. Vyhodnocení otázky č. 24 ZF [22]

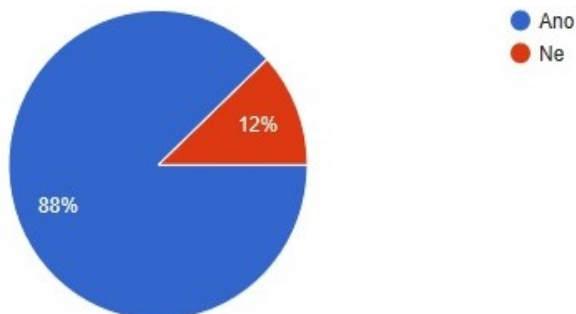
Ze zvědavosti byla položena otázka smrtelných úrazů ve firmách zhotovitelných. 52% dotázaných odpovědělo, že se v jejich společnostech smrtelné úrazy nevyskytují, 48% hlasovalo pro spíše ne z důvodů, že si nejsou jistí nebo nejsou dostatečně informováni.

16. Máte povinnost navštěvovat závodního lékaře dle nařízení zaměstnavatele?

Graf 27. Vyhodnocení otázky č. 28 KZ [22]

Dle dotazníkového průzkumu a doplňujících otázek, mají všichni zaměstnanci povinnost účastnit se lékařských prohlídek nařízených zaměstnavatelem. Společnost ArcelorMittal Ostrava, a. s. si tuto skutečnost pojistila na vysoké úrovni, a to tak, že pokud zaměstnanci propadne lhůta od poslední lékařské kontroly, bude elektronicky upozorněn vrátný u vstupu do podniku a daného zaměstnance nepustí do práce do doby, dokud neabsolvuje danou prohlídku a neobnoví se platnost.

Graf 28. Vyhodnocení otázky č. 26 ZF [22]

88% procent dotázaných odpovědělo, že je se v jejich, zhotovitelné firmě musí účastnit povinných lékařských prohlídek. 12% však odpovědělo, že ne.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY PRO ZAMĚSTNANCE ZHOTOVITELSKÝCH FIREM

Dotazník pro zaměstnance byl doplněn o 5 otázek. Otázku č. 28 jsme si vyhodnotili v rámci OOPP společně v bodě 14 s podobnou otázkou u kmenových zaměstnanců. Níže si tedy vyhodnotíme zbylé otázky.

17. Jakým oborem činnosti se zabývá Vaše firma?

V odpovědích byly vypsány tyto obory:

- Protivýbušné systémy
- Stavební práce
- Strojní montáže
- Výškové práce
- Čistící práce
- Montážní práce
- Úklidové služby [22]

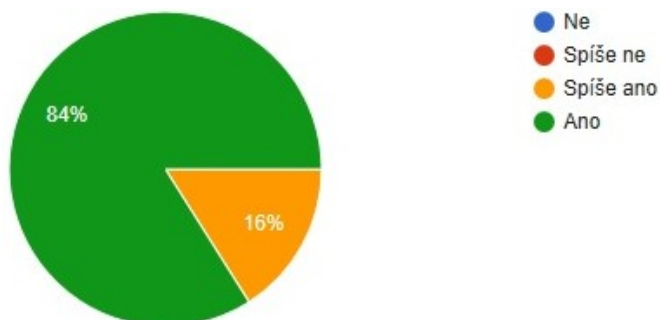
18. Před výkonem práce u objednavatele absolvuji školení BOZP:

Graf 29. Vyhodnocení otázky č. 27 ZF [22]

Na tuto otázku odpovědělo 100% dotázaných, že musí absolvovat školení v rámci BOZP, jak u svého zaměstnavatele, tak u objednávací firmy. Za jiná absolvovaná školení v rámci výkonu pracovní činnosti a odbornosti zodpovídá zaměstnavatel firmy zhotovitelé.

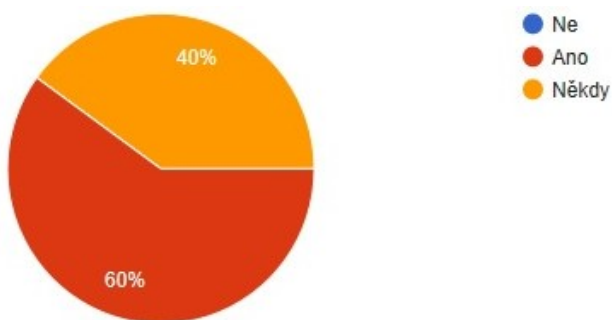
19. Poskytuje objednatel bezpečný způsob k připojení elektrické či jiným druhům energií? (acetylén, kyslík, stlačený vzduch, atd.)

Graf 30 Vyhodnocení otázky č. 29 ZF [22]

Jestliže si společnost objednává zhotovitelkou firmu pro výkon pracovní činnosti, která vyžaduje také připojení k určité energii, mnohokrát se zaručuje, že umožní právě bezpečné připojení k nim ve vlastní společnosti. Dle grafu je patrné, že společnost ArcelorMittal Ostrava, a. s. v 84% případech vždy poskytuje připojení k energiím. V 16% podle potřeb.

20. Vyhodnocuje Váš zaměstnavatel rizika před započítím prací?

Graf 31. Vyhodnocení otázky č. 30 ZF [22]

Povinností ze strany zhotovitelských firem je skutečnost, že by měl zaměstnavatel zaměstnanců zhotovitelské firmy provést vstupní analýzu rizik před započítím pracovní činnosti. 60% zaměstnanců odpovědělo, že jejich zaměstnavatel před započítím prací analýzy provádí. 40% odpovědělo, že jejich zaměstnavatel provádí analýzy jen někdy.

7.4 Rizika na pracovišti

Vyhledávání či vyhodnocení rizik není určeno jen pro oblast BOZP. Je to samostatný obor rizikového inženýrství využívající vlastní terminologii. Je proto nezbytností, abychom se neseznamovali jen s terminologií týkající se BOZP, ale i s terminologií používající se v oblasti analýzy rizik. [11]

Posuzování rizik je souhrnná analýza a hodnocení rizik podle ČSN IEC 300-3-9. Je to proces hodnocení rizik, který vyplývá z nebezpečí vzhledem k přiměřenosti existujícího opatření a rozhodnutí jestli je riziko přijatelné podle ČSN OHSAS 18001. [11]

Hodnocení rizik je proces utvářející úsudek o tom, jestli je riziko přijatelné na základě nějaké analýzy. [11]

Proces vyhledání rizika na pracovišti by měl být obecně prováděn dle těchto zásad:

- pozorování prostředí pracoviště - možné využití Check-listu;
- identifikace úkolů, které jsou vykonávány na pracovišti;
- posuzování všech úkolů, které jsou vykonávány na pracovišti;
- pozorování právě probíhající práce - kontrola postupů stanovených nebo předpokládaných (možná metoda tzv. snímkování práce);
- posuzování standardního průběhu práce (zjištění expozice zdroje rizika);
- posuzování faktorů vnějších, které mohou ovlivnit pracoviště (působení povětrnostních vlivů na pracovníky, kteří vykonávají práci na venkovních pracovištích);
- zkoumání faktorů (psychologických, sociálních, fyzikálních,...), které by mohly přispívat ke vzniku stresu při jejich vzájemném působení nebo působení s jinými faktory;
- v zájmu udržení stávajících podmínek vč. bezpečnostního opatření by měla být zvýšena pozornost organizace (vhodnost systémů pro hodnocení rizik u nových zařízení či materiálů a aktualizace informací o rizicích). [11]

7.4.1 Kategorizace prací

Kategorizace prací je upravena §37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 432/2003 Sb., kterou jsou stanoveny podmínky zařazování prací do kategorií. Práce se zařazují do čtyř kategorií podle výskytu různých faktorů, kritérií a limitů. [2], [25]

Kategorie prací:

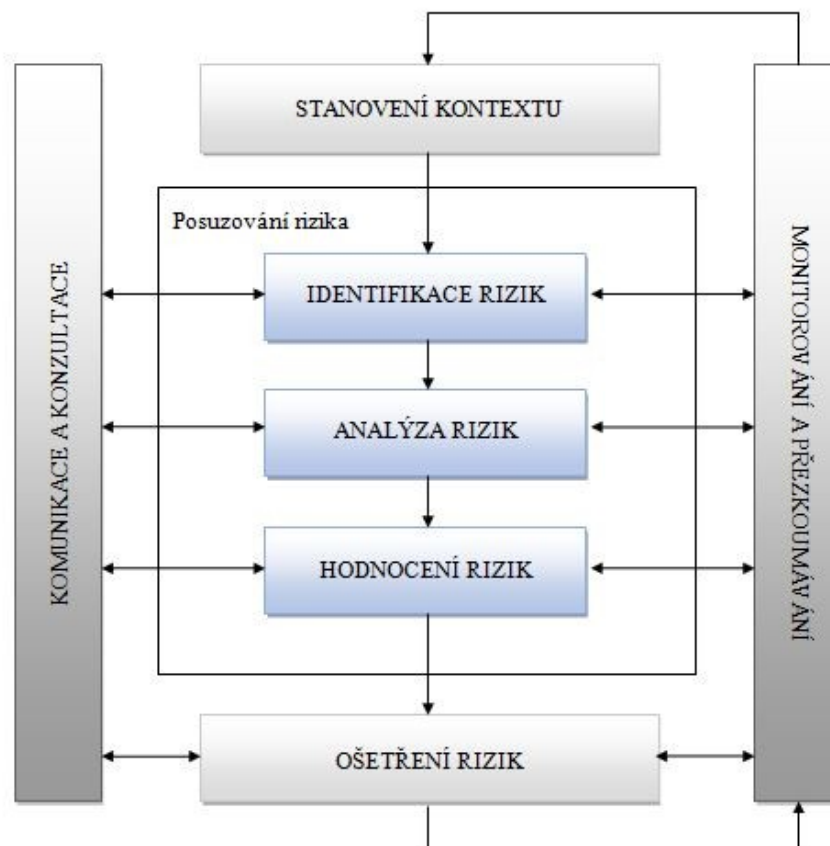
- I. kategorie - práce, při kterých není pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví;
- II. kategorie - práce, kde lze očekávat nepříznivý vliv na zdraví jen výjimečně, převážně u vnímavých jedinců => práce, kde jsou překračovány hygienické limity;
- III. kategorie - takové práce, při nichž jsou překračovány hygienické limity, při kterých se opakovaně vyskytují nemoci z povolání;
- IV. kategorie - práce, kde je vysoké riziko ohrožení zdraví, které nelze eliminovat ani při správném používání dostupných ochranných opatření. [25]

Příklady faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců:

- prach;
- chemické látky;
- hluk;
- vibrace;
- zátěž chladem či teplem;
- práce s biologickými činiteli;
- atd. [25]

7.4.2 Struktura procesu risk managementu

Dle schématu risk managementu níže, můžeme vidět, že řízení rizik je soustavný a opakující se celek navzájem propojených činností.

Obr. 4. Struktura procesu risk managementu [26]

Vytváření souvislostí se zabývá **stanovením kontextu**, který zachytává:

- cíle organizace;
- prostředí organizace;
- zainteresované strany ;
- různorodost kritérií rizik. [26]

Identifikace rizik je proces, který identifikuje zdroje rizik, oblasti dopadů, událostí a jejich příčiny či potencionální důsledky. Poskytuje základ pro analýzu rizik, pro lepší porozumění riziku, určení možností výskytů a důsledků. [26]

Analýza rizik je takový proces, díky kterému chápeme povahu rizik a stanovení úrovně rizika. Poskytuje základ pro hodnocení rizika a pro rozhodnutí o zacházení s ním. Dále zahrnuje odhad rizika. Může být vykonávána do různé hloubky, což závisí na rizicích, účelu analýzy a dostupných informací, údajů a zdrojů. [26]

Analýza rizik může být:

- kvalitativní;
- kvantitativní;
- semikvantitativní. [26]

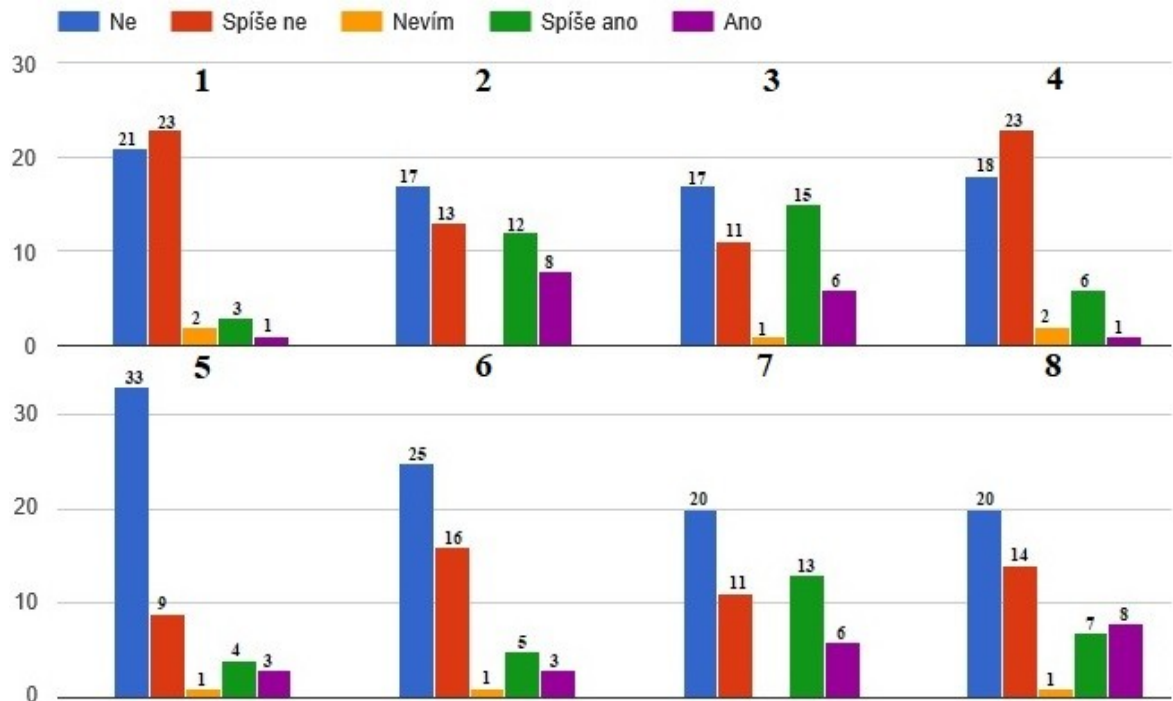
Hodnocení rizik se zabývá porovnáním úrovně rizik, která jsou zjištěna analýzou s úrovní přijatelných rizik a výsledkem je rozhodnutí, která rizika je nutno dále ošetřit a které je možno přijmout. [26]

Ošetření rizik proces posouzení možností ošetření rizik, která jsou k dispozici, a vybereme nejvhodnější. Pro ošetření používáme strategii 4T:

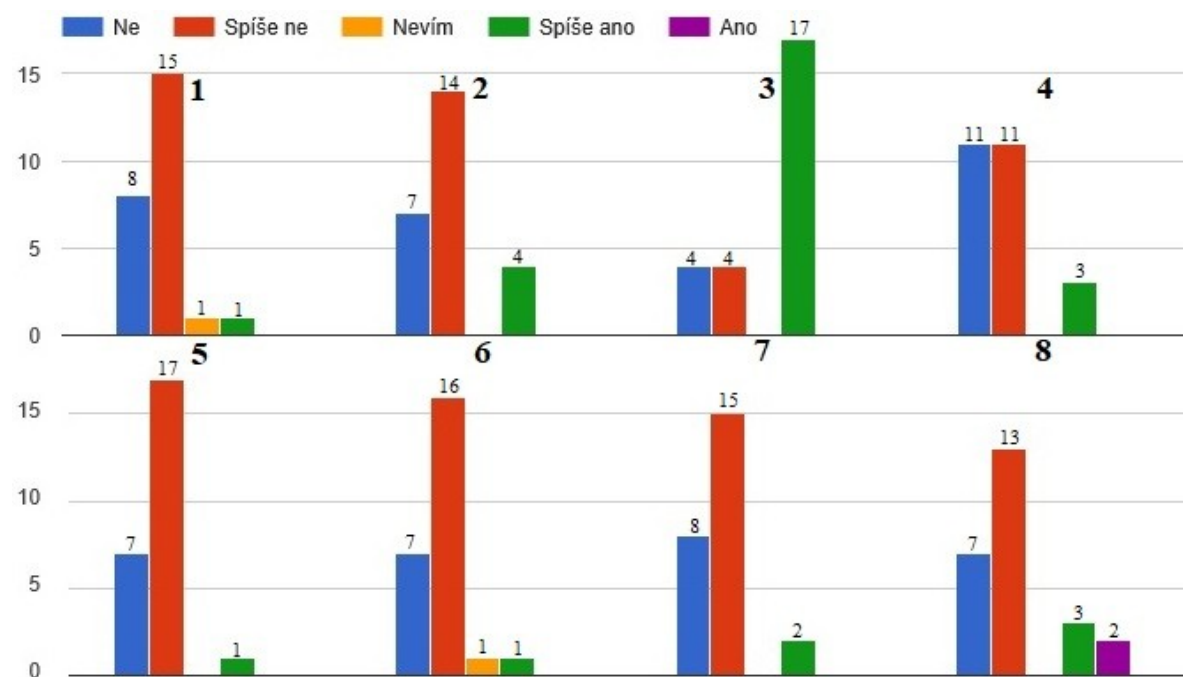
- take - projevem této strategie jsou vědomě žádaná opatření, tj. úplné převzetí rizika;
- treat - zabývá se prevencí, diverzifikací (přeskupení nebo zvětšení počtu rizik, kdy se docílí poklesu jiných) a alokací rizik (rozmístění rizik pro jejich účinné ovládní);
- transfer - přenesení rizika na třetí osobu;
- terminate - eliminace rizika ukončením projektu. [26], [27]

7.4.3 Rizika na pracovišti společnosti

Díky dotazníkovému průzkumu jsem si mohla analyzovat rizika, která zaměstnanci vnímají na svém pracovišti. Srovnáme si, jak vnímají rizika kmenoví zaměstnanci a zaměstnanci zhotovitelských firem.

Graf 32. Vyhodnocení otázky rizik u KZ [22]

Graf 33. Vyhodnocení otázky rizik u ZF [22]

1) Na pracovišti mám málo pohodlí (nedostatek prostoru, špatné uspořádání, nepořádek)

KZ: Grafické znázornění nám ukazuje, že velká většina zaměstnanců tyto nedostatky nepocítuje, ačkoliv zde máme menší skupinu lidí, která ano.

ZF: Zaměstnanci firem zhotovitelských nemají ve většině případů pocit nedostatku pohodlí na svém pracovišti.

2) V práci mě sužuje přílišné horko nebo naopak chlad

KZ: V této společnosti můžeme nalézt místa, která jsou více zatížená horkem než ta ostatní, proto mnoho zaměstnanců pocítuje, že se na jejich pracovišti potýkají s větším nárůstem tepla než u ostatních. Zatížení chladem bývá pocíťováno v zimních měsících.

ZF: Většina zaměstnanců nepocítuje ani zátěž teplem ani chladem. Opět zde záleží na rozličných pracovních místech, neboť 4 lidé tuto zátěž spíše pocítují.

3) Při výkonu práce se setkávám s kouřem, plyny, dýmy nebo mlhami

KZ: Kmenoví zaměstnanci jsou ve styku s kouřem, plyny, dýmy či mlhami podle výkonu pracovní činnosti. Podle mých dotazů jsou zaměstnanci dobře vybaveni OOPP, takže jejich styk s těmito činiteli nezpůsobuje enormní škody či zdravotní potíže.

ZF: Zaměstnanci firem zhotovitelských se při výkonu své pracovní činnosti setkávají mnohem více se zatížením plyny, dýmy nebo mlhami než kmenoví zaměstnanci. Proto je pro ně důležitější využívání OOPP, jako respirátory, filtry, atd.

4) Má práce je jednotvárná, rutinní a úkoly jsou málo různé

KZ: Mnoho zaměstnanců, nejen v této společnosti, ale po celém světě mají mnohdy pocit rutinní práce. Jak ale můžeme vidět z grafu, tak konkrétně zaměstnanci ArcelorMittal Ostava, a. s. se s tímto problémem tolik nepotýkají. Po osobních dotazech jsou s prací spokojeni hlavně proto, že nedělají každý ten tu samou práci, jako kolegové u jiné společnosti pracující u pásové výroby.

ZF: Stejně jako zaměstnanci kmenoví, tak i zaměstnanci zhotovitelských firem nepocítují jednotvárnou a rutinní práci.

5) Má práce je doprovázená častými vibracemi

KZ: Většina pracovníků se na pracovišti nesetkává s vibracemi, a pokud ano, tak jen zcela výjimečně.

ZF: Zaměstnanci zhotovitelských firem se neseťkávají při výkonu práce s častými vibracemi.

6) Na mém pracovišti je slabé nebo naopak příliš prudké osvětlení

KZ: Kmenoví zaměstnanci nepocit'ují nedostatky ve změně osvětlení.

ZF: Zaměstnanci zhotovitelských firem většinou nepracují v místech s prudkým či slabým osvětlením.

7) Při výkonu práce mě ruší přílišný hluk

KZ: V této společnosti se vyskytuje mnoho pracovišť, kde se zaměstnanci seťkávají s hlukem. Proto jsou na takových místech chránění OOPP (špunty do uší, sluchátka,...).

ZF: Zaměstnanci zhotovitelských firem se při výkonu své práce většinou neseťkávají s hlukem.

8) Při práci se seťkávám s nebezpečnými chemickými či toxickými látkami

KZ: Zaměstnanci se do styku s chemickými nebo toxickými látkami dostávají zejména dle druhů pracoviště. Většina zaměstnanců se s chemikáliemi v během pracovní doby neseťkává. Jsou však takoví, kteří s těmito nebezpečnými látkami pracují.

ZF: Většinu času při výkonu pracovní činnosti není důvod, aby se zaměstnanci zhotovitelských firem seťkávali s nebezpečnými látkami.

7.5 Posouzení konkrétních rizik pomocí matice posuzování rizik ve společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s.

Dotazníkové šetření nám ukázalo, že největšími riziky pro zaměstnance, jsou rizika fyzikální. Pro analýzu těchto rizik jsem si vybrala zhodnocení pomocí matice. V tabulce č. 1 jsou uvedeny důsledky pracovního úrazu a v tabulce č. 2 jsem si určila pravděpodobnost výskytu pracovního úrazu.

Matice posuzování rizika je nástrojem sloužícím pro subjektivní posouzení rizika, které souvisí s analyzovaným ohrožením. Jelikož matice nemá ustálenou podobu, je důležité sestavit si tabulky pro důsledky a příčiny podle svého uvážení.

Tab. 1. Důsledky pracovního úrazu

I.	Nevýznamné	Poranění bez pracovní neschopnosti
II.	Málo závažné	Poranění s pracovní neschopností
III.	Středně závažné	Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci
IV.	Kritické	Těžké poranění s možnými trvalými následky
V.	Katastrofické	Zranění, jehož vlivem dojde k úmrtí

[22]

Tab. 2. Pravděpodobnost výskytu pracovního úrazu

A	Výjimečný výskyt	Nestalo se - velmi nízká pravděpodobnost
B	Možný výskyt	Stalo se - 2x za deset let
C	Občasný výskyt	Stalo se - 5x za rok
D	Častý výskyt	Stalo se - 10 za půl roku
E	Velmi častý výskyt	Stalo se - týdně

[22]

Tato tabulka je vytvořena na základě úrazů, které ve firmě vznikly nebo by vzniknout mohly.

Tab. 3. Matice posouzen rizik

		PRAVDĚPODOBNOST				
		A	B	C	D	E
DŮSLEDKY	I.	1	2	3	4	5
	II.	2	4	6	8	10
	III.	3	6	9	12	15
	IV.	4	8	12	16	20
	V.	5	10	15	20	25

[22]

Tab. 4. Vysvětlivky k tabulce č. 3

	Bezvýznamné riziko
	Akceptovatelné riziko
	Mírné riziko
	Nežádoucí riziko
	Nepřijatelné riziko

[22]

V tabulce č. 3 je ukázaná samotná matice rizik, do níž jsem zakomponovala obě z předchozích tabulek příčin a důsledků. V tabulce č. 4 jsem znázornila grafické vysvětlení tabulky č. 3.

V tabulce č. 5 si uvedeme nejčastější fyzikální rizika, která mohou zaměstnance ohrozit. Rizika byla zjištěna z předchozího dotazníkového šetření a jsou posuzována na jejich základě společně s šetřením z předchozích let. Dále byla navržena opatření, která by měla snížit výskyt rizik na pracovišti nebo je úplně eliminovat.

Tab. 5. Výsledná tabulka

Ohrožení	Míra ohrožení	Opatření	Stav po opatření
vibrace	8	Bezpečnostní přestávky, dodržování hygienických limitů, používání rukavic	4
pořezání/uříznutí	6	Dodržování správné vzdálenosti od ostrých předmětů, užívání OOPP (rukavice, oděv)	4
vtažení/zachycení	8	Používání OOPP (oděv bez volných částí), kontrola pracoviště, dodržování BOZP	5
bodnutí/propíchnutí	6	Dodržování BOZP, správná manipulace se zařízením, dodržování bezpečné vzdálenosti od ostrých předmětů	3
uklouznutí/upadnutí/zakopnutí	9	Držení se zábradlí, pravidelný úklid pracoviště, výstražné značení při změně povrchu, správná obuv	6
zasypání	6	OOPP (ochrana hlavy), správné skladování materiálu nebo hmoty, kontrola dalším pracovníkem při výkonu práce, prohlídky místa práce, utěsnění otvorů	4
pád z výšky/do hloubky	8	Dodržování BOZP, používání OOPP (záchytný postroj), dodržovat lezecké techniky	6
podchlazení/přehřátí organismu	3	Nošení vhodného pracovního oděvu při práci nebo při přechodu z venkovního areálu do vnitřního a naopak	2
pády předmětů a materiálů	9	Kontrola pracoviště, správné uspořádání uloženého materiálu, dodržování nosnosti regálů a polic	4

popálení	9	Dodržování BOZP, používání oděvů odolných proti ohni a žáru, informovanost o zařízení vydávající teplo	6
zasažení proudem	10	Správná manipulace se zařízeními, proškolení zaměstnance o správné manipulaci, pravidelné kontroly a revize elektrických zařízení, zákaz užívání nevyhovujících elektrických zařízení	8
poškození sluchu	16	Správné užívání OOPP, zajištění odpovídající pracovní lékařské péče, vymezení hlučných pracovišť	9
poškození zraku	8	Správné užívání OOPP, užívání kapek do očí, zlepšení světelných podmínek, lékařské kontroly	4
prach - dýchací problémy	16	Správné používání OOPP (roušky), odklizení prachových částic, větrání	9

[22]

7.6 Zhodnocení současného stavu BOZP a návrhy na zlepšení

Pomocí matice rizik jsem si analyzovala fyzikální rizika, která nejvíce ohrožují zaměstnance. Zde byla zapsána základní a doplňková opatření dle mého uvážení k tomu, aby byla tato rizika byla úplně odstraněna nebo alespoň snížena na přijatelnou úroveň.

Společnost ArcelorMittal Ostrava, a. s. je sama o sobě z hlediska BOZP chráněna na velmi vysoké úrovni, jak při školení zaměstnanců, tak i při dodržování. Co však mnohdy firma nemůže zcela ovlivnit je to, jakým způsobem si externí zhotovitelé školí své zaměstnance v rámci BOZP a jestli tyto zásady dodržují i jejich subdodavatelé. Jediným způsobem ochrany je bezpečnostní audit, při kterém se zjišťuje, na jaké úrovni zhotovitelé firmy dodržují bezpečnost práce. Po prozkoumání se provede vyhodnocení auditu, kde je uvedeno, jakým způsobem zhotovitelé firma spolupracuje se svou objednatelkou - AMO, a. s. Dále zde máme uvedeno, jaké se vyskytují u firmy nedostatky a jaká opatření pověřený zaměstnanec objednatele navrhne a v neposlední řadě se udělí zhotovitelé firmě hodnoce-

ní na stupnici od 1 do 5, jako ve škole a napíše se, jestli je firma dobrým nebo nepřijatelným zhotovitelem.

Dalším faktorem, kterým AMO, a. s. kontroluje správné dodržování BOZP především u zhotovitelských firem a jejich subdodavatelů jsou tzv. "Rudí škorpióni". V tomto případě se jedná o studenty vysokých škol, kteří vykonávají tuto činnost v rámci brigády při studiu na vysoké škole Báňské. Tito studenti jsou velkým přínosem v rámci dodržování BOZP a mohou si vyzkoušet řešení této problematiky v praxi.

První z věcí, kterou bych vytkla vedoucím či pověřeným pracovníkům zhotovitelských firem je, že v některých případech neplní požadavky, co se týče analýzy rizik pracovního místa a prostředí před započítáním výkonu práce svých zaměstnanců. Analýza je nutná proto, aby se v případě nečekaného úrazu nebo selháním techniky mohla zhotovitelská firma v případě takového dění bránit. Pokud však nastane některá z těchto situací, musí pověřený pracovník zhotovitelské firmy předat vyhotovenou analýzu rizik pověřenému zaměstnanci kmenovému, aby bylo patrné, jestli rizika vyhodnotil správným postupem a společně poté hledají východisko. Tím pádem navrhuji, aby byl kladen větší důraz pověřeného zaměstnance zhotovitelské firmy k vyhotovení prvotních analýz rizik na pracovišti a okolí nebo aby tuto analýzu odevzdal pověřené osobě v objednatel firmě před započítáním výkonu pracovní činnosti svých zaměstnanců.

Z výsledků dotazníkového průzkumu vyšlo najevo, že se zaměstnanci zhotovitelských firem neúčastní v některých případech lékařských kontrol, které jsou nařízeny zaměstnavatelem. Jelikož tuto skutečnost považují za velice podstatnou, tak je mým dalším návrhem uložení povinnosti zaměstnavateli ve zhotovitelských firmách či pověřené osobě, aby před započítáním pracovní činnosti u objednatel odevzdali potvrzení, kde by bylo uvedeno, že každý zaměstnanec či subdodavatel má platnou povinnou lékařskou prohlídku, a že lhůta platné prohlídky neskončí v době, kdy bude v objednatel firmě provedena objednaná práce či služba. Pokud tato podmínka nebude splněna, tak by nemělo být provedeno vstupní školení pomocí brožury a následný vstupní test.

Podle dotazníkového průzkumu vyšlo také najevo, že jsou zaměstnanci zhotovitelských firem více zatíženi prací s těžkými břemeny. Tím pádem by měl zaměstnavatel každé z firem dbát na to, aby jejich zaměstnanci nebyli až příliš zatíženi a z toho důvodu nevznikaly pracovní úrazy s dopadem na zdraví a na život. Měly by být dodržovány hygienické limity, pracovní přestávky a všechna nařízení spojená se zákonem. Opět se zde také dotý-

káme tématu nařízených lékařských kontrol. Ty by zaměstnanci měli dodržovat, jak v rámci spolupráce s objednacími firmami, tak i v rámci ochrany svého zdraví.

V neposlední řadě je také třeba podotknout četnost školení, která se konají v rámci obou společností. Dle mých kladených otázek, jak osobně zaměstnancům nebo prostřednictvím dotazníkového průzkumu se ve společnosti ArcelorMittal Ostrava, a. s. koná školení častěji než ve firmách zhotovitelských. Proto zde doporučuji těmto zhotovitelským firmám se více zaměřit na tyto druhy školení, která jsou pro firmu významná. Pokud totiž nebudou zaměstnanci řádně proškoleni, nemohou svou práci vykonávat zcela bezpečně.

Z hlediska odbornosti při výkonu pracovní činnosti, bych se zaměřila na zaměstnance zhotovitelských firem, jejichž vzdělání je pouze základní. Měli by podstupovat vhodná školení, která by jim pomohla v dalším vzdělávání, která jsou pro některé pracovní výkony a pozice nutná. Jedná se o to, aby se zamezilo neobornosti při výkonu pracovní činnosti v objednacích firmách a nedocházelo ke zbytečné úrazovosti či špatnému zhotovení staveb či poskytování služeb.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro zhotovitelské firmy ve vybrané organizaci. Nejprve byl proveden rozbor v oblasti teoretické, kde byly objasněny základní pojmy v problematice BOZP, historie a současné trendy.

V praktické části byla rozebrána školení v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci u zaměstnanců zhotovitelských firem a zaměstnanců kmenových, kde jsou patrné rozdíly již při struktuře a způsobu školení. Dále byly pomocí dotazníkového šetření zodpovězeny základní otázky týkající se BOZP, které nám pomohly odhalit rizika, která zaměstnanci při výkonu pracovní činnosti sužují. Dotazníky byly zvlášť rozdány zaměstnancům kmenovým a zaměstnancům zhotovitelských firem, aby bylo patrné s jakými riziky, se který zaměstnanec potýká a jaké jsou obecné rozdíly v rámci výkonu pracovní činnosti.

Rizika, která vyšla najevo, byla analyzovaná pomocí matice rizik, kde byl určen důsledek pracovního úrazu a pravděpodobnost výskytu. Každé riziko bylo zhodnoceno počáteční mírou ohrožení, následně bylo zvoleno vhodné opatření a v neposlední řadě byl určen stav míry ohrožení po zavedení opatření u každého z rizik. Díky této analýze je také znázorněno, zda bylo možné rizika eliminovat nebo dokonce úplně odstranit.

Po dotazníkovém šetření, analýze rizik pomocí matice a vlastním šetřením byly určeny další nedostatky u zaměstnanců zhotovitelných firem v samotné kapitole. Byla navržena vhodná opatření na zlepšení nedostatků při spolupráci s objednatelkou firmou ArcelorMittal Ostrava, a. s. Zlepšení jsou přínosem pro další a lepší spolupráce mezi firmami.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] JANÁKOVÁ, Anna. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Olomouc: ANAG, 1999. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-685-3.
- [2] KOUBEK, Josef. *Řízení lidských zdrojů: základy moderní personalistiky*. 4., rozš. a dopl. vyd. Praha: Management Press, 2007. ISBN 978-807-2611-683.
- [3] NEUGEBAUER, Tomáš. *Průvodce problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: BMSS-Start, 2010. Průvodce extra (BMSS-Start). ISBN 978-80-86140-62-9.
- [4] VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. *Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.
- [5] BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 4., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-186-4.
- [6] VEBER, Jaromír, Marie HŮLOVÁ a Alena PLÁŠKOVÁ. *Management kvality, environmentu a bezpečnosti práce: legislativa, systémy, metody, praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-210-9.
- [7] ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 29. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [8] PÍCHOVÁ, Irena. *Aktuální otázky péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. Právnické sešity. ISBN 80-210-0691-9.
- [9] *Společně bezpečně v prevenci pracovních rizik: jak zapojit zaměstnance do bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2002. ISBN 8023908472.
- [10] JAŘABÁČ, Karel. *Krok za krokem v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s poznatky z praxe*. Ostrava: Montanex, 2009. ISBN 978-80-7225-303-6.
- [11] NEUGEBAUER, Tomáš. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 377 s. ISBN 978-80-7552-106-4.

- [12] ŠENK, Zdeněk. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2.*, aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.
- [13] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-696-8.
- [14] NOVOTNÝ, Karel. *Lexikon BOZP: pro provádění kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle právních předpisů a technických norem*. Rožnov pod Radhoštěm: ROVS - Rožnovský vzdělávací servis, 2015.
- [15] ČESKO. Zákon č. 262/2006 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 29. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>
- [16] ŠUBRT, Bořivoj. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: podle právního stavu k ..* Olomouc: ANAG, 2003-^^^-. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-400-2.
- [17] SCHMIED, Zdeněk. *Zákoník práce ...: se stručným souhrnným komentářem k jednotlivým oblastem právní úpravy, s některými nejnovějšími judikáty Ústavního soudu a Nejvyššího soudu*. Olomouc: ANAG, 2006-. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-807-5541-123.
- [18] PETROVÁ, Kateřina. Osobní ochranné pracovní prostředky. In: *CIVOP: Chráníme vás při práci* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <http://www.civop.cz/osobni-ochranne-pracovni-prostredky/>
- [19] Osobní ochranné pomůcky. In: *Osobní ochranné pomůcky Pícha* [online]. Praha [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <https://www.oopp.cz/ochranne-pracovni-pomucky-praha-pg44.html>
- [20] Nemoc z povolání. Jak postupovat při posuzování a co je nového v roce 2017? In: *CRDR: DokumentaceBOZP.cz* [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-11-15]. Dostupné z: <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/nemoc-z-povolani-jak-postupovat-pri-posuzovani-a-co-je-noveho-v-roce-2017/>
- [21] ArcelorMittal: Profil společnosti. *ArcelorMittal: ArcelorMittal Ostrava, a. s.* [online]. Ostrava [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://ostrava.arcelormittal.com/o-spolecnosti/profil-spolecnosti.aspx>
- [22] Vlastní zdroj/šetření

- [23] Historie společnosti. *ArcelorMittal: ArcelorMittal Ostrava, a. s.* [online]. Ostrava [cit. 2018-04-29]. Dostupné z: <http://ostrava.arcelormittal.com/o-spolecnosti/historie-spolecnosti.aspx>
- [24] Směrnice společnosti
- [25] ČESKO. Zákon č. 258/2000 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>
- [26] ČSN EN 31010 (01 0352) Management rizik - Techniky posuzování rizik. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011, 79 s.
- [27] HOPKIN, Paul. *Risk management*. Philadelphia, PA: Kogan Page, 2013. ISBN 978-074-9468-385.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Seznam symbolů:

x	Krát
§	Paragraf
%	Procento

Seznam zkratk:

AMO	ArcelorMittal Ostrava
A. S.	Akciová společnost
ATD.	A tak dále
ATP.	A tak podobně
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR	Česká republika
ČSN	České technické normy
EN	Evropská norma
ES	Evropská směrnice
EU	Evropská unie
FOS	Fyzická osoba/Fyzické osoby
IEC	International Electrotechnical Commission (Mezinárodní elektrotechnická komise)
ISO	International Organization for Standardization (Mezinárodní organizace pro normalizaci)
Kč	Koruna česká
KZ	Kmenoví zaměstnanci
NH	Nová huť
OHSAS	Occupational Health and Safety Assessment Specification
OIP	Oblastní inspektorát práce

OOPP	Osobní ochranné pracovní pomůcky
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Požární ochrana
POS	Právnícká firma
SP. Z O. O.	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
S. R. O.	Společnost s ručením omezeným
TAMEH	Tauron ArcelorMittal Energy Holding
VIZ.	Odkaz na další zdroj v textu
ZF	Zhotovitelství firmy
ZZF	Zaměstnanci zhotovitelství firem

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Osobní ochranné pracovní pomůcky [19]</i>	25
<i>Obr. 2. Chladící věž elektrárny [23]</i>	34
<i>Obr. 3. Václav Havel [23]</i>	35
<i>Obr. 4. Struktura procesu risk managementu [26]</i>	62

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Důsledky pracovního úrazu</i>	67
<i>Tab. 2. Pravděpodobnost výskytu pracovního úrazu</i>	67
<i>Tab. 3. Matice posouzen rizik</i>	68
<i>Tab. 4. Vysvětlivky k tabulce č. 3</i>	68
<i>Tab. 5. Výsledná tabulka.....</i>	69

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Vyhodnocení otázky č. 1 KZ [22]</i>	43
<i>Graf 2. Vyhodnocení otázky č. 1 ZF [22]</i>	43
<i>Graf 3. Vyhodnocení otázky č. 2 KZ [22]</i>	44
<i>Graf 4. Vyhodnocení otázky č. 2 ZF [22]</i>	44
<i>Graf 5. Vyhodnocení otázky č. 3 KZ [22]</i>	45
<i>Graf 6. Vyhodnocení otázky č. 3 ZF [22]</i>	45
<i>Graf 7. Vyhodnocení otázky č. 4 KZ [22]</i>	46
<i>Graf 8. Vyhodnocení otázky č. 4 ZF [22]</i>	46
<i>Graf 9. Vyhodnocení otázky č. 5 KZ [22]</i>	47
<i>Graf 10. Vyhodnocení otázky č. 5 KZ [22]</i>	47
<i>Graf 11. Vyhodnocení otázky č. 6 KZ [22]</i>	48
<i>Graf 12. Vyhodnocení otázky č. 6 ZF [22]</i>	48
<i>Graf 13. Vyhodnocení otázky č. 9 KZ [22]</i>	49
<i>Graf 14. Vyhodnocení otázky č. 9 ZF [22]</i>	49
<i>Graf 15. Vyhodnocení otázky č. 11 KZ [22]</i>	51
<i>Graf 16. Vyhodnocení otázky č. 11 ZF [22]</i>	51
<i>Graf 17. Vyhodnocení otázky č. 15 KZ [22]</i>	52
<i>Graf 18. Vyhodnocení otázky č. 15 ZF [22]</i>	52
<i>Graf 19. Vyhodnocení otázky č. 16 KZ [22]</i>	53
<i>Graf 20. Vyhodnocení otázky č. 16 ZF [22]</i>	53
<i>Graf 21. Vyhodnocení otázky č. 20 KZ [22]</i>	54
<i>Graf 22. Vyhodnocení grafu č. 20 ZF [22]</i>	54
<i>Graf 23. Vyhodnocení otázky č. 24 KZ [22]</i>	55
<i>Graf 24. Vyhodnocení otázky č. 28 ZF [22]</i>	55
<i>Graf 25. Vyhodnocení otázky č. 26 KZ [22]</i>	56
<i>Graf 26. Vyhodnocení otázky č. 24 ZF [22]</i>	56
<i>Graf 27. Vyhodnocení otázky č. 28 KZ [22]</i>	57
<i>Graf 28. Vyhodnocení otázky č. 26 ZF [22]</i>	57
<i>Graf 29. Vyhodnocení otázky č. 27 ZF [22]</i>	58
<i>Graf 30. Vyhodnocení otázky č. 29 ZF [22]</i>	59
<i>Graf 31. Vyhodnocení otázky č. 30 ZF [22]</i>	59
<i>Graf 32. Vyhodnocení otázky rizik u KZ [22]</i>	64

Graf 33. Vyhodnocení otázky rizik u ZF [22] 64

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: Brožura bezpečnosti pro vstupní školení

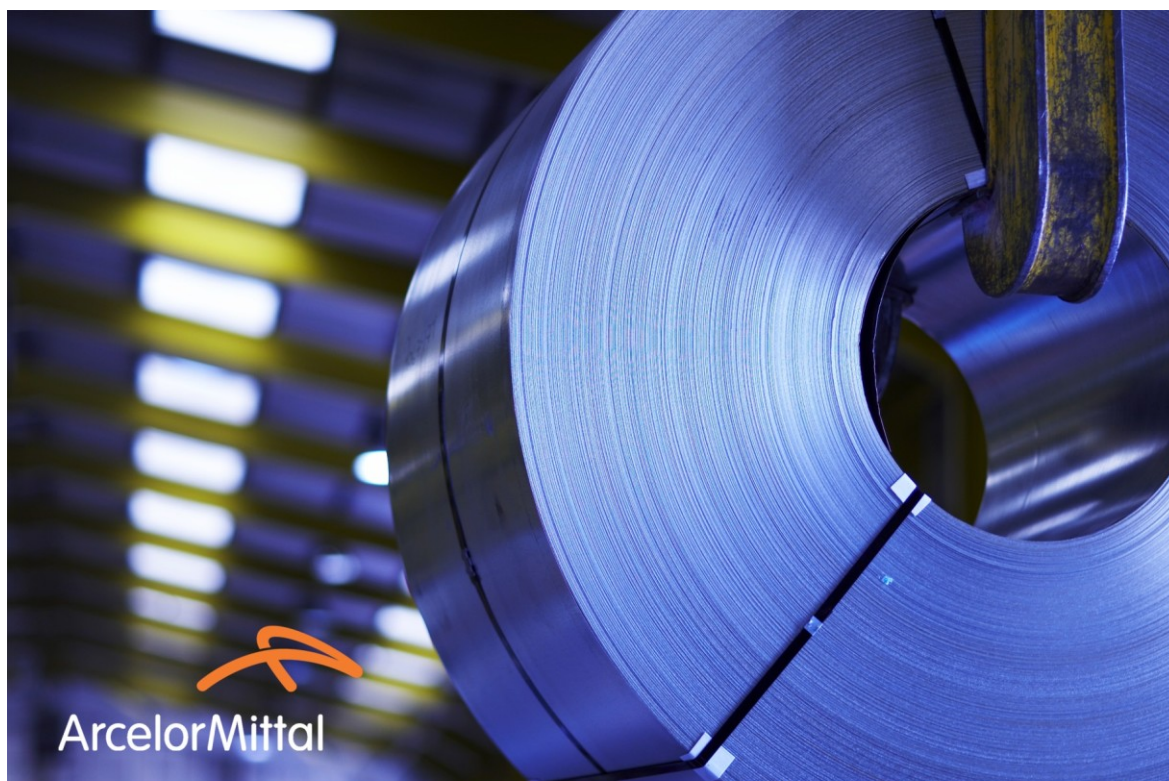
Příloha PII: Dotazníkové šetření KZ

Příloha PIII: Dotazníkové šetření ZZF

Příloha PIV: Vyhodnocení zbylých otázek dotazníkového šetření

Příloha PV: Grafické výsledky zdravotních rizik

PŘÍLOHA P I: BROŽURA BEZPEČNOSTI PRO VSTUPNÍ ŠKOLENÍ

Brožura bezpečnosti ArcelorMittal Ostrava a.s.

**PAMATUJ!!!
TY JSI ODPOVĚDNÝ ZA ŽIVOT A ZDRAVÍ
SEBE A TVÝCH ZAMĚSTNANCŮ!**

**REMEMBER!!!
YOU ARE RESPONSIBLE FOR LIFE AND HEALTH OF YOU AND
YOUR EMPLOYEES!**

Pro detailnější informace,
přejděte na:

www.arcelormittal.cz

v.2 03/2016

Created by:
Bc. Daniel Berger
Bc. Tomáš Červinka

Doprava, vstup a pohyb v Areálu

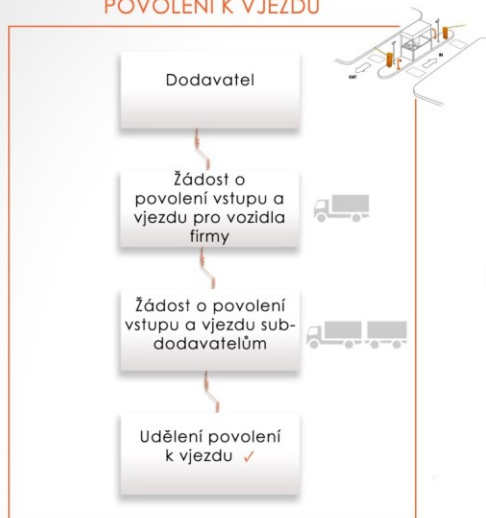

V areálu společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. (dále jen Areál) v místech označených cedulkou (viz obrázek vpravo) je povolené pouze **zpětné parkování** – tzn. do parkovacího místa se najíždí na zpětný chod a vyjíždí se z něj předkem vozidla.

POVOLENÍ K VJEZDU

ZAJIŠŤUJE „POVOLOVÁNÍ VSTUPU“

Povolení vstupu do areálu bude odebráno při:

- Zjištění porušení předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany nebo ochrany životního prostředí.
- Zjištění požití alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky při vstupu, pobytu nebo výstupu z areálu.
- Odmítnutí dechové zkoušky na zjištění vlivu alkoholických nápojů nebo nepodepsání zjištěného výsledku v kontrolní knize.
- Zjištění zcizování majetku objednatele.

- V zimním období za zhoršených povětrnostních podmínek je zakázán vjezd do areálu na jednotlivých vozidlech.

Zaměstnanci jsou při chůzi povinni:

- a) použít stanovených cest, chodníků, přechodů, podchodů, lávek, apod.;
- b) chodit po silnici bez chodníků po levé straně;
- c) přesvědčit se před vstupem do vozovky, zda nemohou být ohroženi projíždějícími vozidly;

Parkování

- Zaměstnanci, kteří dojíždějí vlastními dopravními prostředky a mají povolen vjezd do areálu ArcelorMittal Ostrava a.s., jsou povinni tyto prostředky odstavit na jim určených vymezených odstavňích plochách.

- Z důvodů zajištění dopravní bezpečnosti v areálu platí ustanovení zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění.

- V areálu společnosti jsou každoročně prováděny pravidelné kontroly dodržování předepsané rychlosti vozidel.

- Povolená rychlost v areálu je stanovena na 50 km/h, v některých místech je rychlost snížena dopravní značkou (30 km/h, 40 km/h).

- V areálu společnosti jsou před každým železničním přejezdem umístěny dopravní značky „STOP“, až na výjimky sřezžených a vícečetných přejezdů.

Nejčastější dopravní značky v podniku:

Základní značky

Vstupem do Areálu jsou všichni zaměstnanci a externí zhotovitelé povinni respektovat všechny bezpečnostní značky a sdělení.

Význam bezpečnostních značek:

- Červená - zastavit, přerušit práci, opustit prostor
- Žlutá - ověř si, připrav se, buď opatrný
- Modrá - použij OOPP nebo určitý postup
- Zelená - označení dveří, cest, východů

• Zaměstnanci se nesmí bezdůvodně zdržovat v prostorách, které jsou označeny výstražným šrafováním (černá - žlutá) jako jsou místa podél nakládacích ramp, profily vrat apod.

• Signály dávané rukama musí být mezi zaměstnanci domluveny předem. Musí být přesné, jednoduché, rozlišitelné a nezaměnitelné s jinými signály. Jestliže má příjemce signálu pochybnosti o tom, že lze příkaz bezpečně provést, musí přerušit řízený úkon a požádat o nový signál.

• Zaměstnanci nesmí požívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích a v pracovní době i mimo tato pracoviště a nesmí nastupovat pod jejich vlivem do práce.

• Při chůzi po schodech se vždy přidržujte zábradlí. Pokud jdete po schodech, vyhněte se nošení předmětů v obou rukách.

Další vnitropodnikové značky:

OOPP

Všichni zaměstnanci a externí zhotovitelé mají přísně zakázáno vstupovat na stavbu, provoz nebo do budovy bez patřičných osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen OOPP). Značky informující o nutných OOPP jsou před patřičným vstupem.

Dodavatel je ve smyslu poznanych rizik povinen zajistit pro své zaměstnance příslušné OOPP, ochranné prostředky dýchacích orgánů, prostředky osobního nebo kolektivního zajištění pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou. Povinností dodavatele je rovněž zajistit jejich používání a provádět stanovené kontroly dle návodu k použití.

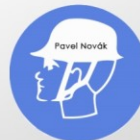

POZN: Zaměstnanci jsou povinni používat podbradní řemínek všude tam, kde je vyžadováno používat ochrannou přilbu a mít na pravé straně ochranné přilby viditelné označení svého **jména a příjmení**. Výjimku tvoří zaměstnanci v zácviku.

Zaměstnanci musí při práci ve výšce používat ochrannou přilbu s podbradním řemínkem.

Zaměstnanci provádějící vazačské práce jsou povinni mít přilbu viditelně označenou vázačským háčkem.

Práce ve výškách

Ochrana zaměstnanců proti pádu musí být provedena kolektivním nebo osobním zajištěním nezávisle od výšky na všech pracovištích a komunikacích nad vodou nebo jinými látkami, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví a od výšky 1,5 m na všech ostatních pracovištích a komunikacích.

Stavba a používání lešení

- Každé lešení je nutno technicky dokumentovat.
- Lešení může postavit pouze osoba se zdravotní a odbornou způsobilostí (lešenařský průkaz).
- Dokončené lešení předává dodavatel objednateli formou „Protokolu o předání a převzetí lešení do užívání“ (tiskopis poskytne objednatel).
- Zábradlí se skládá alespoň z horní tyče ve výšce nejméně 1,1 m od podlahy a zarážky u podlahy do výšky minimálně 0,15 m. Střední tyč je nutno osadit, pokud je výška podlahy lešení větší než 2 m.

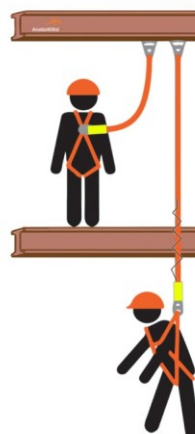

- 1 Přístupová cesta
- 2 Diagonální tyč
- 3 Okopová zarážka
- 4 Stavitelná patka
- 5 Horní tyč zábradlí
- 6 Sloupek
- 7 Podlažka
- 8 Střední zábradelní tyč
- 9 Přední okopová zarážka
- 10 Příčnick

Každé lešení musí být řádně označeno předepsanou tabulkou!

- Dodavatel garantuje objednateli bezpečné provedení lešení podle technické dokumentace a platných předpisů, provádění odborných prohlídek ve 14 denních cyklech a každodenní vizuální kontroly lešení.

Průměrná délka lana 2000 mm

Aplikace tlumiče pádu 1750 mm

Průměrná výška člověka 1800 mm

Bezpečná zóna od země 1000 mm

- Všichni zaměstnanci pracující ve výškách a nad volnou hloubkou musí mít platné školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ve výškách a nad volnou hloubkou včetně používání prostředků osobního zajištění

- V areálu společnosti je povinnost používat dvoubodové jističní „Y“ při používání OOPP při práci ve výšce

Práce na žebříku

- Po žebříku nesmí vystupovat (sestupovat) ani na něm pracovat současně více než jedna osoba.
- Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1.
- Z důvodu nebezpečí přepadnutí je zakázáno vychýlit se těžištěm těla mimo osu žebříku při naklánění do strany, aby bylo dosaženo vzdálenějšího místa.
- Pracovník na žebříku se musí alespoň jednou rukou držet žebříku.
- Žebřík musí stát na stabilní a rovné ploše a jeho patky musí být zajištěny proti pohybu.
- Po žebříku stoupejte a sestupujte vždy s tvářičkou k žebříku, udržujte tříbodový kontakt.
- Je zakázáno vykonávat práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo el. nářadí jako například přenosných řetězových pil.
- Při práci na žebříku (kromě provádění krátkodobých a jednoduchých prací) musí být pracovník zajištěn proti pádu pomocí OOPP, pokud stojí chodidly ve výšce větší než 1,8 metru.
- Vizuální kontrola žebříků musí být prováděna před každým zahájením práce.

Rizika

Dodavatel prací je povinen vytvořit podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rámci dodavatelské dokumentace jejíž nedílnou součástí je technologický postup nebo pracovní postup.

- Před zahájením prací zaměstnanců dodavatelských firem zajistí objednatel provedení školení bezpečnosti práce v rozsahu osnovy školení ZBB 24
- Objednatel je povinen zabezpečit před zahájením prací školení o požární ochraně a prevenci závažných havárií pro vedoucí zaměstnance dodavatele. Ti jsou následně povinni proškolit své zaměstnance.
- Dodavatel je povinen trvale udržovat na převzatém pracovišti a přenechaných inženýrských sítích pořádek a čistotu a odstraňovat odpady a nečistoty vzniklé jeho pracemi.
- Dodavatel je před započítím prací povinen předat objednateli písemnou informaci o rizicích, která vyplývají z jeho pracovních činností a ohrožují život a zdraví zaměstnanců objednavatele.
- Dodavatel je povinen spolupracovat při zpracování analýzy rizik se svými případnými subdodavateli

POZN: Dodavatel umožní objednateli provedení bezpečnostních auditů a dozor Rudých škorpiónů (bezpečnostní dozor) v případě, že jej objednatel bude považovat za potřebný, k ověření skutečností vedoucích k zajištění BOZP na pracovišti, případně vlastní provozovně dodavatele.

Analýza rizik LMRA a stavební deník

Zajištění zařízení

- LOCKOUT-TAGOUT, zkráceně LOTO, znamená UZAMKNOUT-OZNAČIT.
- Na pracovištích, která jsou v prostoru odpojeného a zajištěného zařízení, musí být zaměstnanci vybaveni osobními zámky. Externí zaměstnanci využívají černé osobní zámky.
- Uzamknutím LOTO prvkem a označením výstražnou tabulkou zabráníme náhodnému spuštění zařízení a jsme ochráněni před elektrickou, hydraulickou, mechanickou a další energií.
- Zápis do knihy zajištění provede oprávněná osoba před každou pracovní činností na zajištěném agregátu nebo zařízení.

- Dodavatel je povinen provádět tzv. Analýzu rizik na poslední chvíli (LMRA) každý den před započítím pracovní činnosti.
- Dodavatel vede stavební nebo montážní deník, kde zaznamenává všechny skutečnosti rozhodné při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně porušení bezpečnostních předpisů, pracovních úrazů, skoronehod, nebezpečných situací a nebezpečných jednání hlášených zaměstnanci.

První pomoc a zdravotní způsobilost

Každý postižený zaměstnanec, pokud je toho schopen, nebo jiný zaměstnanec, který je svědkem jakéhokoliv poranění nebo se o něm dozví, je povinen neprodleně o něm uvědomit přímého nadřízeného nebo jiného vedoucího zaměstnance.

- V celém areálu společnosti platí zákaz kouření, včetně náhražek (např. elektronické cigarety).

Řetězec záchrany života

Dodavatel je povinen každou skoronehodu, nebezpečnou situaci nebo nebezpečné jednání **neprodleně ohlásit** nadřízenému zaměstnanci AMO.

Skoronehoda

Je incident, který se stal, ale (naštěstí) nevyústil ve zranění člověka/lidí. Při opakovaní incidentu je možnost zranění člověka/lidí.

Nebezpečná situace

Je každá situace posouzená tak, že by dříve nebo později vedla k riziku pracovního úrazu jednoho nebo více zaměstnanců, popř. by vedla k materiálním škodám.

Nebezpečné jednání

Je každé jednání, které vede k ohrožení osoby samotné nebo ostatních osob.

- V celém Areálu ArcelorMittal se nachází orientační body (viz. obrázek) umístěné venku.

- Orientační body slouží k snadnějšímu upřesnění místa nehody výjezdovým záchranným složkám.

- Všichni dodavatelé i případní subdodavatelé jsou povinni znát orientační bod svého pracoviště.

- Platné doklady o **odborné a zdravotní způsobilosti** zaměstnanců musí být uloženy u dodavatele.

- Dodavatel odpovídá za to, že všichni jeho zaměstnanci i zaměstnanci případných subdodavatelů jsou odborně a zdravotně způsobilí k potřebným pracovním činnostem.

Důležitá telefonní čísla

- Záchraná služba: 155
- Hasiči: 150
- Ostraha: 59 568 6216
- Podnikový dispečink: 59 568 7333

- Dodavatel vede o pracovních úrazech včetně drobných poranění evidenci v knize úrazů. Za drobné poranění se považuje pracovní úraz, který nevyžaduje ošetření lékařem.

- Dodavatel je povinen **každý pracovní úraz neprodleně ohlásit** na podnikový dispečink objednatel.

Zóny a oblasti

Je přísně zakázán vstup pracovníků dodavatele i případných pracovníků subdodavatele do prostor označených cedulkou pro zákaz vstupu!

Oblast elektrických zařízení

- Práce spojené s elektrickým zařízením mohou provádět pouze osoby s příslušným osvědčením.

Veškerá zařízení přicházející do styku s kyslíkem musí být dokonale odmaštěna. Při zjištění netěsnosti kyslíkovodu je nutné tuto skutečnost ihned oznámit obsluze kyslíkovodu.

Vázací prostředky

- Vázání břemen může provádět pouze osoba s příslušným oprávněním (vazač).
- Vázací prostředky musí být řádně označeny.
- Před každým použitím vázacího prostředku je nutné provést jeho vizuální kontrolu.
- K vázání břemen musí být použity pouze vhodné vázací prostředky s odpovídající nosností.
- Je zakázáno ukládat vázací prostředky na jiná místa než vyhrazená.
- Vázát břemena vázacími prostředky přes ostré hrany je zakázáno.

- Přechodná svářečská pracoviště jsou vybavena vhodnými hasicími přístroji a jinými hasebními prostředky podle zvláštních právních předpisů. Mimo tyto hasicí přístroje se vybaví ještě nejméně dvěma přenosnými hasicími přístroji s vhodnou náplní, z toho jedním přenosným hasicím přístrojem práškovým o hmotnosti hasební látky nejméně 5 kg.

- Svářeč je oprávněn provádět svářečské práce pouze se svářečským průkazem.

- Při opravě zdvihacích zařízení musí být veden montážní deník a doložen pracovní postup.

- Pro práci musí být zpracován písemný technologický postup.

- Při provádění prací musí být přítomni pracovníci, kteří mají osvědčení s příslušným rozsahem - opravář zdvihacích zařízení.

- V případě práce v ochranném koši pracovní plošiny je povinností pracovníka být vždy zajištěn za pomoci OOPP proti pádu z výšky.

Práce v prostorách s nebezpečím výskytu plynů

ZÁKAZ VSTUPU BEZ DÝCHACÍHO PŘÍSTROJE A DETEKTORU PLYNU !	ZÁKAZ VSTUPU BEZ DETEKTORU PLYNU !
PROSTOR S NEBEZPEČÍM VÝSKYTU PLYNU !	PROSTOR S NEBEZPEČÍM VÝSKYTU PLYNU ! (.....)

- Prostory, kde v případě mimořádných situací nebo při technologických procesech může dojít ke zvýšené koncentraci škodlivých plynů v ovzduší jsou značeny bezpečnostními značkami s nápisy s barevným zvýrazněním dle rizika výskytu plynu – červené/žluté zóny.

- Zaměstnavatel/dodavatel zajistí vybavení všech zaměstnanců, vstupujících do označených prostor s nebezpečím výskytu plynu odpovídajícími typy detektorů plynů, včetně prokazatelného seznámení svých zaměstnanců a případných subdodavatelů s návody na používání detektorů plynů.

Zlatá pravidla

a pravidla pro používání mobilních telefonů a vysílaček

Do práce chodím v "dobré kondici a práce schopný".

Ochranu a prevenci proti pádům používám vždy a všude tam, kde to naše standardy vyžadují.

Během práce na zařízení se řídím postupem jeho uzamčení/odpojení.

Během vstupu a po celou dobu, kdy vykonávám práci ve stísněném prostoru, se řídím pravidly pro vstup do stísněného prostoru.

Vždy, když manipuluji se zavěšeným břemenem, řídím se všemi pravidly, která se na tuto činnost vztahují, a nikdy nestojím pod zavěšeným břemenem nebo blízko něj.

Respektuji všechna pravidla, standardy a signály ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a nosím požadované OOPP.

Nevypínám bezpečnostní zařízení.

Respektuji pravidla, která platí pro vstup a práci v místech s nebezpečím výskytu plynu.

Respektuji přednost na železnici a bez náležitých bezpečnostních opatření se vyhýbám místům v blízkosti železničních vozidel.

Respektuji všechny dopravní předpisy.

1 Nikdy nechoďte a netelefonujte mobilem zároveň. Nikdy nechoďte a nepište SMS zároveň

2 Nepoužívejte mobilní telefon během řízení nebo jízdy. Pokud to povoluje legislativa, můžete ve vozech používat sadu hands-free

3 Nikdy nepoužívejte mobilní telefon během manipulace s vybavením a vozidly

4 Nikdy nepoužívejte mobilní telefon pokud se nacházíte v místě s rizikem ohrožení zdraví

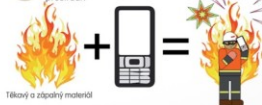

5 Nepoužívejte mobilní telefon během chůze do a ze schodů

Nikdy nepište SMS během řízení

7 Před použitím mobilního telefonu proveďte vyhodnocení rizik: nacházíte se v rizikovém prostředí?

Tělový a zápalný materiál

8 Nepoužívejte mobilní telefon, pokud má přehrávat

pokud obsluhujete zařízení

PŘÍLOHA PII: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ KZ

Subjektivní hodnocení zátěže zaměstnanců firmy, faktory pracovního prostředí a pracovních podmínek v rámci BOZP+PO

Jmenuji se Kristýna Kudláčková a jsem studentkou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, fakulty Logistiky a krizového řízení. Tento dotazník je zcela ANONYMNÍ a bude sloužit jako studijní opora při získávání informací v rámci BOZP u vašeho zaměstnavatele.

Předem děkuji za váš čas strávený vyplňováním.

***Povinné pole**

Jste muž nebo žena? *

Označte jen jednu elipsu.

- Muž
 Žena

Do jaké věkové kategorie se řadíte? *

Označte jen jednu elipsu.

- 18 - 25
 26 - 35
 36 - 45
 46 - 55
 Jiné:

Jaký je Váš nejvyšší dosažený stupeň vzdělání? *

Označte jen jednu elipsu.

- Základní
 Vyučen/a
 SŠ
 VŠ

Jak dlouho pracujete na své nynější pracovní pozici? *

Označte jen jednu elipsu.

- 5 - 10 let
 11 - 20 let

- 21 - 30 let
- Jiné:

Domníváte se, že se při výkonu vaší práce vyskytují některé z následujících problémů?

Každý výkon práce s sebou nese určitá rizika. Zde se zaměříme na ta nejčastější a také mě bude zajímat, jaká zdravotní rizika může způsobit výkon Vaší práce.

Většinu pracovní doby pracuji s PC *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Většinu pracovní doby manipuluji s těžkými břemeny *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Mám svou práci rád/a *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Rizika **Označte jen jednu elipsu na každém řádku.*

	Ne	Spíše ne	Nevím	Spíše ano	Ano
Na pracovišti mám málo pohodlí (nedostatek prostoru, špatné uspořádání, nepořádek,...)	☐	☐	☐	☐	☐
V práci mě sužuje přílišné horko nebo naopak chlad	☐	☐	☐	☐	☐
Při výkonu práce se setkávám s kouřem, plyny, dýmy nebo mlhami	☐	☐	☐	☐	☐
Má práce je jednotvárná, rutinní a úkoly jsou málo různé	☐	☐	☐	☐	☐
Má práce je doprovázená častými vibracemi	☐	☐	☐	☐	☐
Na mém pracovišti je slabé nebo naopak příliš prudké osvětlení	☐	☐	☐	☐	☐
Při výkonu práce mě ruší přílišný hluk	☐	☐	☐	☐	☐
Při práci se setkávám s nebezpečnými chemickými či toxickými látkami	☐	☐	☐	☐	☐

Domnívám se, že v případě nebezpečí bude obtížná evakuace *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Má práce nese tato zdravotní rizika *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Stres nebo deprese
- Infekční onemocnění
- Problémy se sluchem
- Problémy se zrakem
- Onemocnění srdce
- Dýchací problémy
- Nemoci kostí a kloubů
- Nadměrné pití alkoholu a užívání jiných omamných látek
- Agresivní nebo násilné chování
- Rakovina
- Otrava chemikáliemi nebo kovy
- Kožní problémy
- Poruchy spánku
- Zranění následkem pracovního úrazu
- Vysoký krevní tlak
- Jiné:

Na mé současné pracovní pozici jsem za dobu zaměstnání utrpěl/a pracovní úraz (pokud ne, následující otázku vynechejte) *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

O jaký úraz se jednalo? (Prosím vypište)

Hodnocení kvality BOZP

V této sekci se zaměříme na váš osobní názor týkající se kvality BOZP a informovanosti vašim zaměstnavatelem.

Časové nároky práce mi umožňují dobře skloubit soukromý a rodinný život *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Na mém pracovišti se vyskytují projevy šikany, násilí, agresivity či diskriminace *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Vykonávaná práce je nedostatečně kontrolovaná *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Setkal/a jsem se s nečekanými kontrolami odborníky na BOZP *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Jsem kontrolován/a a sledován/a více než ostatní *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Můj nadřízený většinou naslouchá mým názorům a nápadům *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Zaměstnavatel mě za dobře vykonanou práci chválí nebo odměňuje *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Kolikrát ročně probíhá školení v rámci BOZP? *

Označte jen jednu elipsu.

- 1x
- 2x
- 3x
- Více
- Nepochází

Je pro Vaši práci důležité mít dobrý přehled o povinnostech v oblasti BOZP? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Jsou potřebné informace o BOZP pro Vás snadno dostupné? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Musíte absolvovat i jiná školení v rámci výkonu své práce? Jaká? *

Mám možnost být dostatečně vybaven/a osobními ochrannými pomůckami v pracovní době *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Mám možnost se podílet na inovacích v oblasti BOZP se svým zaměstnavatelem nebo osobami k tomu pověřenými *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Dochází ve Vaší společnosti často ke smrtelným úrazům? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Při nástupu do zaměstnání mi byla provedena vstupní lékařská prohlídka závodním lékařem *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Máte povinnost navštěvovat závodního lékaře dle nařízení zaměstnavatele? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

PŘÍLOHA PIII: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ ZZF

Subjektivní hodnocení zátěže zaměstnanců firmy, faktory pracovního prostředí a pracovních podmínek v rámci BOZP+PO

Jmenuji se Kristýna Kudláčková a jsem studentkou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, fakulty Logistiky a krizového řízení. Tento dotazník je zcela ANONYMNÍ a bude sloužit jako studijní opora při získávání informací v rámci BOZP u vašeho zaměstnavatele.

Předem děkuji za váš čas strávený vyplňováním.

***Povinné pole**

Jste muž nebo žena? *

Označte jen jednu elipsu.

- Muž
 Žena

Do jaké věkové kategorie se řadíte? *

Označte jen jednu elipsu.

- 18 - 25
 26 - 35
 36 - 45
 46 - 55
 Jiné:

Jaký je Váš nejvyšší dosažený stupeň vzdělání? *

Označte jen jednu elipsu.

- Základní
 Vyučen/a
 SŠ
 VŠ

Jak dlouho pracujete na své nynější pracovní pozici? *

Označte jen jednu elipsu.

- 5 - 10 let
 11 - 20 let
 21 - 30 let
 Jiné:

Domníváte se, že se při výkonu vaší práce vyskytují některé z následujících problémů?

Každý výkon práce s sebou nese určitá rizika. Zde se zaměříme na ta nejčastější a také mě bude zajímat, jaká zdravotní rizika, může způsobit výkon Vaší práce.

Většinu pracovní doby pracuji s PC *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Většinu pracovní doby manipuluji s těžkými břemeny *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Mám svou práci rád/a *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Rizika **Označte jen jednu elipsu na každém řádku.*

	Ne	Spíše ne	Nevím	Spíše ano	Ano
Na pracovišti mám málo pohodlí (nedostatek prostoru, špatné uspořádání, nepořádek,...)	☐	☐	☐	☐	☐
V práci mě sužuje přílišné horko nebo naopak chlad	☐	☐	☐	☐	☐
Při výkonu práce se setkávám s kouřem, plyny, dýmy nebo mlhami	☐	☐	☐	☐	☐
Má práce je jednotvárná, rutinní a úkoly jsou málo různé	☐	☐	☐	☐	☐
Má práce je doprovázená častými vibracemi	☐	☐	☐	☐	☐
Na mém pracovišti je slabé nebo naopak příliš prudké osvětlení	☐	☐	☐	☐	☐
Při výkonu práce mě ruší přílišný hluk	☐	☐	☐	☐	☐
Při práci se setkávám s nebezpečnými chemickými či toxickými látkami	☐	☐	☐	☐	☐

Domnívám se, že v případě nebezpečí bude obtížná evakuace *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Má práce nese tato zdravotní rizika *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Stres nebo deprese
- Infekční onemocnění
- Problémy se sluchem
- Problémy se zrakem
- Onemocnění srdce
- Dýchací problémy
- Nemoci kostí a kloubů
- Nadměrné pití alkoholu a užívání jiných omamných látek
- Agresivní nebo násilné chování
- Rakovina
- Otrava chemikáliemi nebo kovy
- Kožní problémy
- Poruchy spánku
- Zranění následkem pracovního úrazu
- Vysoký krevní tlak
- Jiné:

Na mé současné pracovní pozici jsem za dobu zaměstnání utrpěl/a pracovní úraz (pokud ne, následující otázku vynechejte) *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

O jaký úraz se jednalo? (Prosím vypište)

Hodnocení kvality BOZP

V této sekci se zaměříme na váš osobní názor týkající se kvality BOZP a informovanosti vašim zaměstnavatelem.

Časové nároky práce mi umožňují dobře skloubit soukromý a rodinný život *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Na mém pracovišti se vyskytují projevy šikany, násilí, agresivity či diskriminace *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Vykonávaná práce je nedostatečně kontrolovaná *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Setkal/a jsem se s nečekanými kontrolami odborníky na BOZP *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Jsem kontrolován/a a sledován/a více než ostatní *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Můj nadřízený většinou naslouchá mým názorům a nápadům *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Zaměstnavatel mě za dobře vykonanou práci chválí nebo odměňuje *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Kolikrát ročně probíhá školení v rámci BOZP? *

Označte jen jednu elipsu.

- 1x
- 2x
- 3x
- Více
- Nepochází

Je pro Vaši práci důležité mít dobrý přehled o povinnostech v oblasti BOZP? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Jsou potřebné informace o BOZP pro Vás snadno dostupné? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Musíte absolvovat i jiná školení v rámci výkonu své práce? Jaká? *

Mám možnost se podílet na inovacích v oblasti BOZP se svým zaměstnavatelem nebo osobami k tomu pověřenými *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Dochází ve Vaší společnosti často ke smrtelným úrazům? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Nevím
- Spíše ano
- Ano

Při nástupu do zaměstnání mi byla provedena vstupní lékařská prohlídka závodním lékařem *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Máte povinnost navštěvovat závodního lékaře dle nařízení zaměstnavatele? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

Jakým oborem činnosti se zabývá vaše firma? *

Před výkonem práce u objednavatele absolvuji školení BOZP: *

Označte jen jednu elipsu.

- Jen prostřednictvím svého zaměstnavatele
- Jak u svého zaměstnavatele, tak i u zaměstnavatele firmy ArcelorMittal Ostrava, a. s.
- Jen u firmy ArcelorMittal Ostrava, a. s.
- Nikdy neabsolvuji školení prostřednictvím svého zaměstnavatele ani zaměstnavatele firmy ArcelorMittal Ostrava, a. s.

Musíte být vybaveni OOPP dle pravidel platných v objednacím firmě? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Někdy

Poskytuje objednatel bezpečný způsob k připojení elektrické či jiným druhům energií? (acetylén, kyslík, stlačený vzduch, atd.) *

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Spíše ne
- Spíše ano
- Ano

Vyhodnocuje váš zaměstnavatel rizika před započítáním prací? *

Označte jen jednu elipsu.

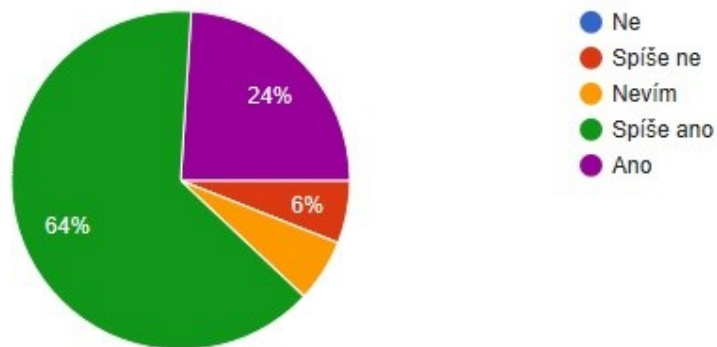
- Ne
- Ano
- Někdy

PŘÍLOHA P IV: VYHODNOCENÍ ZBYLÝCH OTÁZEK DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

KMENOOVÍ ZAMĚSTNANCI:

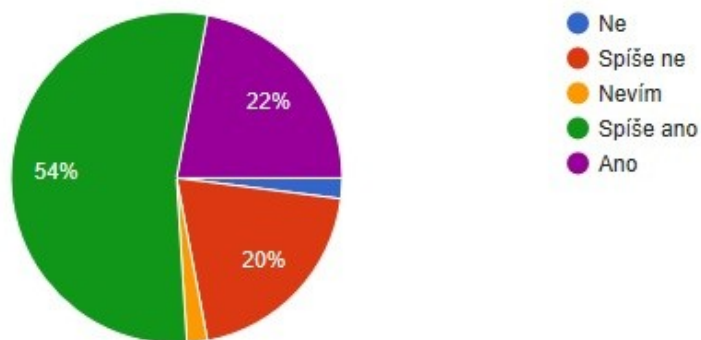
Mám svou práci rád/a

50 odpovědí

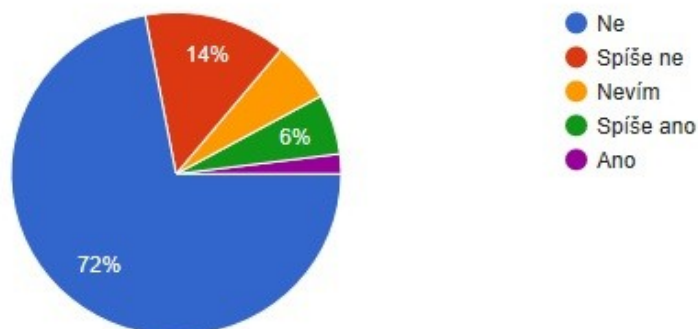
Časové nároky práce mi umožňují dobře skloubit soukromý a rodinný život

50 odpovědí

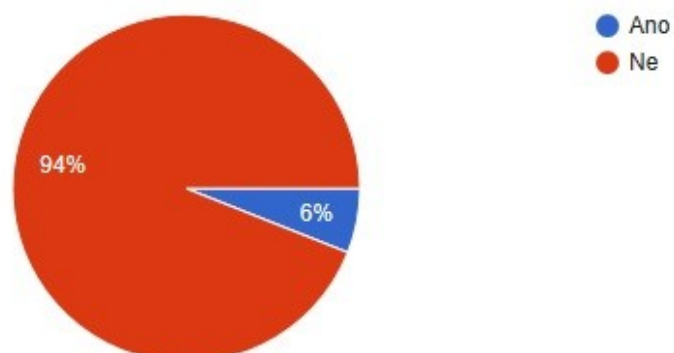
Na mém pracovišti se vyskytují projevy šikany, násilí, agresivity či diskriminace

50 odpovědí

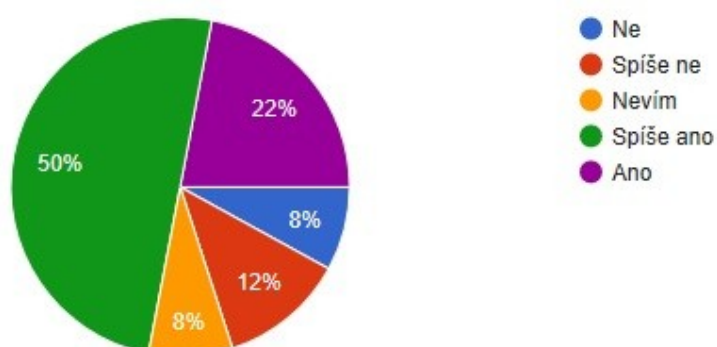
Jsem kontrolován/a a sledován/a více než ostatní

50 odpovědí

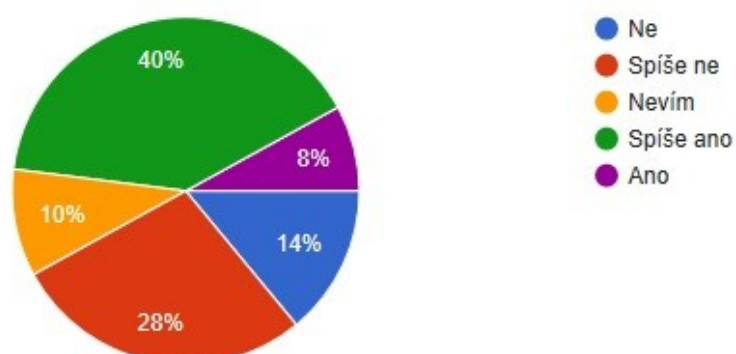
Můj nadřízený většinou naslouchá mým názorům a nápadům

50 odpovědí

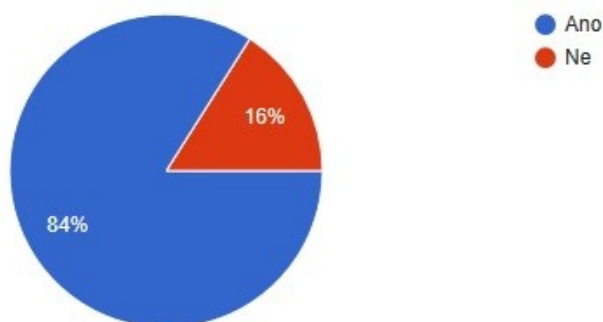
Zaměstnavatel mě za dobře vykonanou práci chválí nebo odměňuje

50 odpovědí

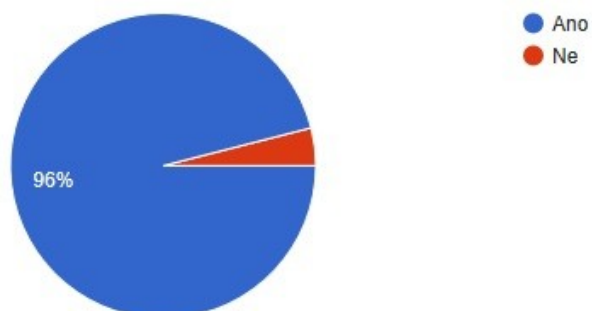
Je pro Vaši práci důležité mít dobrý přehled o povinnostech v oblasti BOZP?

50 odpovědí

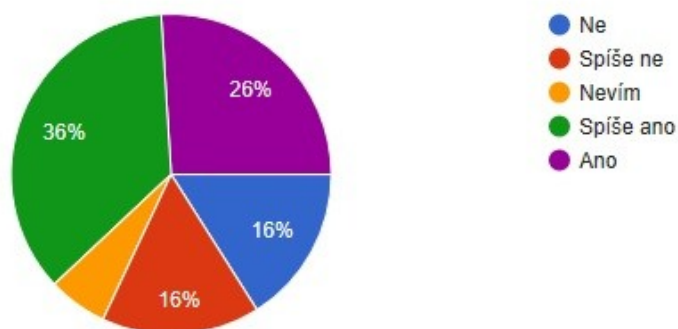
Jsou potřebné informace o BOZP pro Vás snadno dostupné?

50 odpovědí

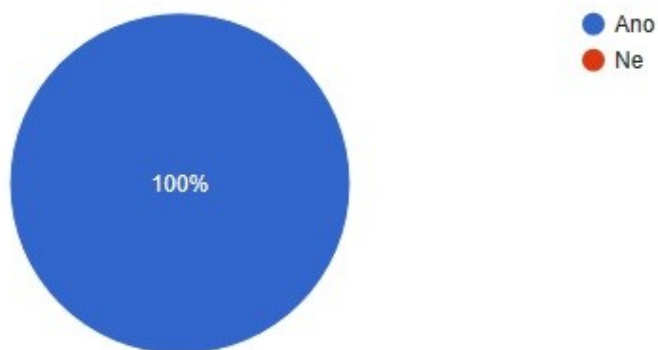
Mám možnost se podílet na inovacích v oblasti BOZP se svým zaměstnavatelem nebo osobami k tomu pověřenými

50 odpovědí

Při nástupu do zaměstnání mi byla provedena vstupní lékařská prohlídka závodním lékařem

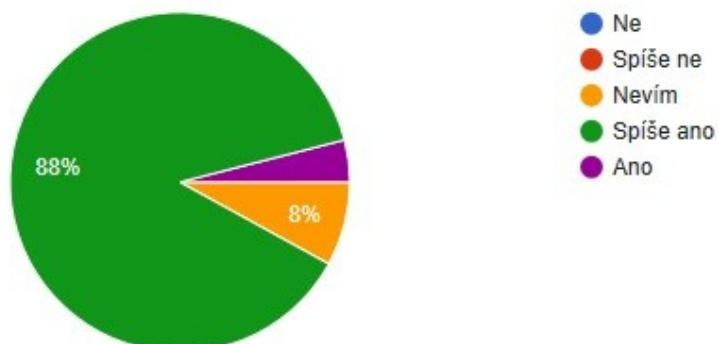
50 odpovědí

ZHOTOVITELSKÉ FIRMFY:

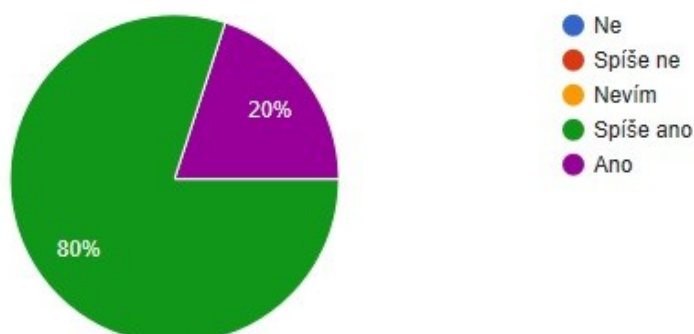
Mám svou práci rád/a

25 odpovědí

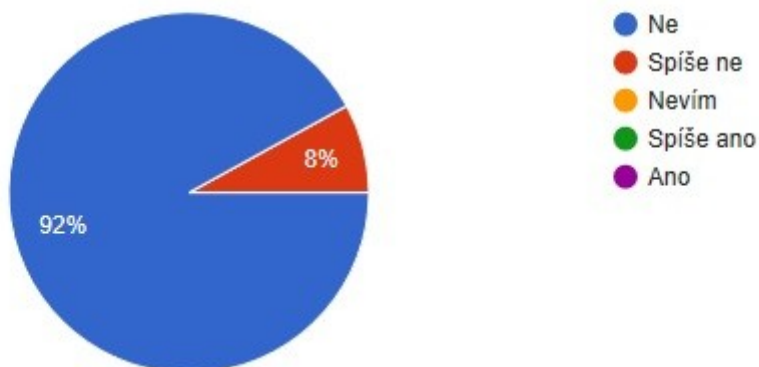
Časové nároky práce mi umožňují dobře skloubit soukromý a rodinný život

25 odpovědí

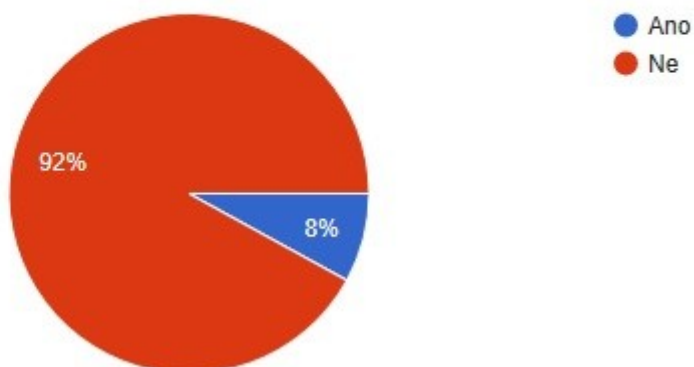
Na mém pracovišti se vyskytují projevy šikany, násilí, agresivity či diskriminace

25 odpovědí

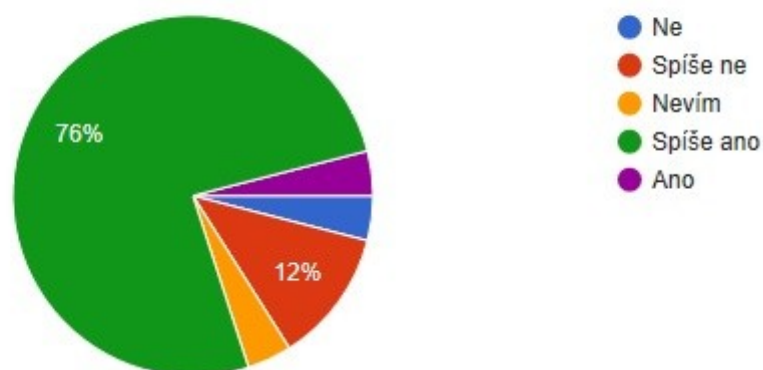
Jsem kontrolován/a a sledován/a více než ostatní

25 odpovědí

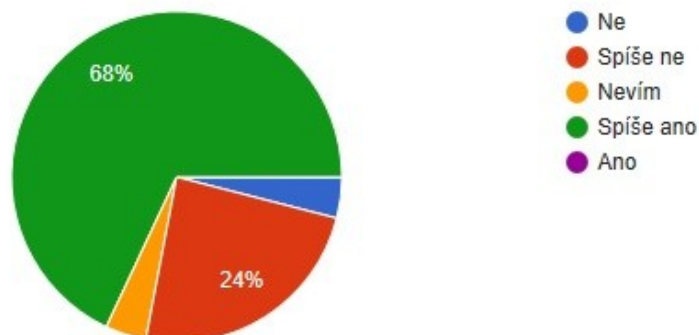
Můj nadřízený většinou naslouchá mým názorům a nápadům

25 odpovědí

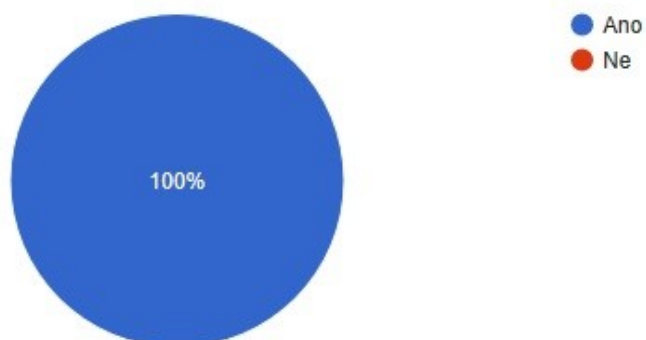
Zaměstnavatel mě za dobře vykonanou práci chválí nebo odměňuje

25 odpovědí

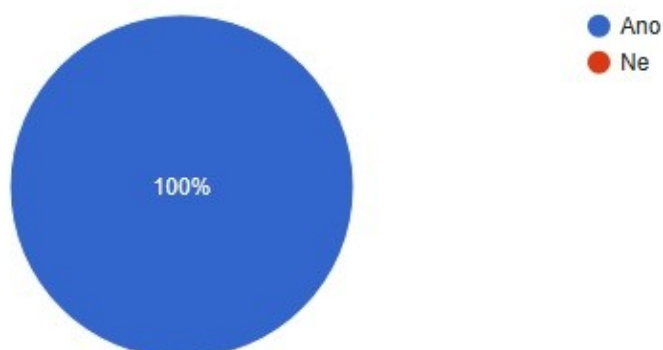
Je pro Vaši práci důležité mít dobrý přehled o povinnostech v oblasti BOZP?

25 odpovědí

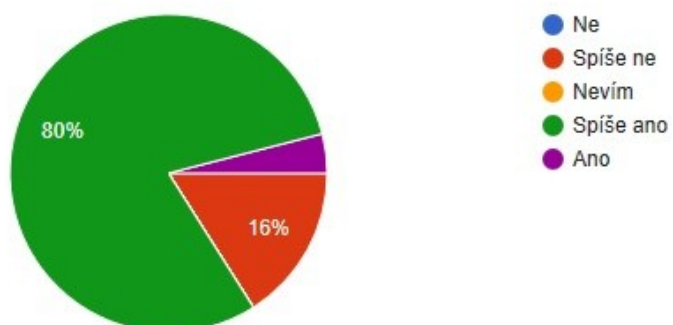
Jsou potřebné informace o BOZP pro Vás snadno dostupné?

25 odpovědí

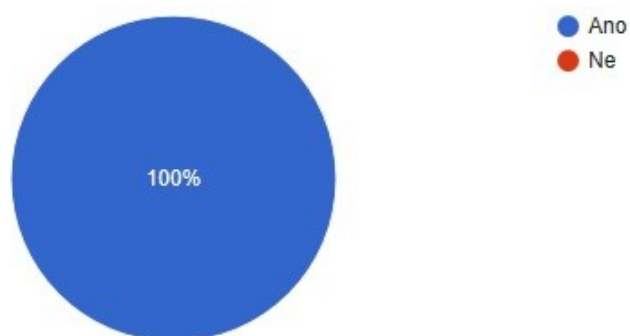
Mám možnost se podílet na inovacích v oblasti BOZP se svým zaměstnavatelem nebo osobami k tomu pověřenými

25 odpovědí

Při nástupu do zaměstnání mi byla provedena vstupní lékařská prohlídka závodním lékařem

25 odpovědí

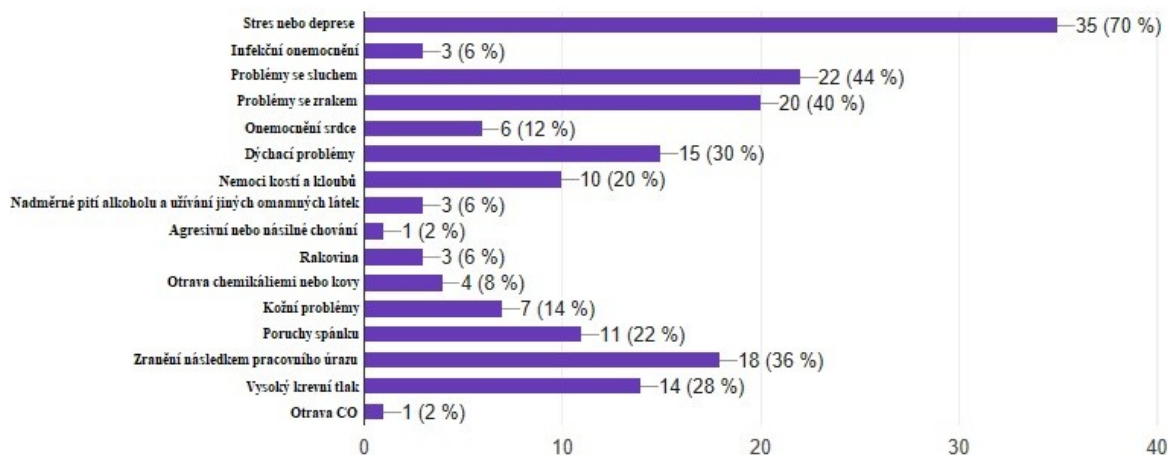

PŘÍLOHA PV: GRAFICKÉ VÝSLEDKY ZDRAVOTNÍCH RIZIK

KMENOVÍ ZAMĚSTNANCI:

Má práce nese tato zdravotní rizika

50 odpovědí

ZHOTOVITELSKÉ FIRMY:

Má práce nese tato zdravotní rizika

25 odpovědí

